

Organitzacions promotores:

Associació
empresarial
d'economia
social
dincat

SMC salutmental
Catalunya
AMMFEINA

federació allem

INICIATIVA CONTRACTACIÓ INCLUSIVA

*Guia pel foment d'una **C**ontractació
Pública **I**nclusiva
en l'ocupació de persones amb
discapacitat
amb especials dificultats*

18 de febrer 2016

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ: CRÉIXER EN CONTRACTACIÓ INCLUSIVA PER LA OCUPACIÓ DE PERSONES AMB DISCAPACITAT AMB ESPECIALS DIFICULTATS.....	4
2. LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOCIALMENT RESPONSABLE PER LA INCLUSIÓ LABORAL: CONCEPTE, REALITAT I RETORN.....	6
2.1. EL CONCEPTE DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOCIALMENT RESPONSABLE	6
2.2. LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOCIALMENT RESPONSABLE COM A GENERADORA D'OPORTUNITATS DE TREBALL PER A PERSONES AMB DISCAPACITAT AMB ESPECIALS DIFICULTATS.....	6
2.3. LA REALITAT DE L'ATUR I L'OCUPACIÓ ENTRE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT AMB ESPECIALS DIFICULTATS.....	7
2.4. L'IMPACTE POSITIU I EL RETORN ECONÒMIC I SOCIAL QUE GENERA L'OCUPACIÓ DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT ALS CET D'INICIATIVA SOCIAL.....	9
3. LES CLÀUSULES SOCIALS EN LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA: FONAMENTACIÓ JURÍDICA I APLICACIÓ PRÀCTICA.....	11
3.1. MARC NORMATIU	11
3.2. CONTINGUT, JUSTIFICACIÓ I FORMA PRÀCTICA D'UTILITZACIÓ DE CLÀUSULES SOCIALS I AMBIENTALS.....	12
3.2.1 FASE DE PREPARACIÓ.....	12
3.2.2. FASE D'ADMISSIÓ.....	13
3.2.3. FASE DE VALORACIÓ – PUNTUACIÓ I PREFERÈNCIA	19
3.2.4. FASE D'EXECUCIÓ DEL CONTRACTE	19
3.4 CONCLUSIONS	20
4. FORMULES PRÀCTIQUES PER LA INCORPORACIÓ DE CLÀUSULES SOCIALS : MODELS DE PLEC I D'ORDENANCES TIPUS PER LA CONTRACTACIÓ INCLUSIVA.....	21
4.1 FORMULES PRÀCTIQUES PEL DISSENY DE PLECS AMB INCORPORACIÓ DE CLÀUSULES SOCIALS:.....	22
4.2 MODEL DE PLECS TIPUS AMB INCORPORACIÓ DE CLÀUSULES ADMINISTRATIVES PER LA CONTRACTACIÓ DE SERVEIS AMB CENTRES ESPECIALS DE TREBALL QUE OCUPIN A PERSONES AMB DISCAPACITAT AMB ESPECIALS DIFICULTATS:	27
4.2 MODEL D'ORDENANCES TIPUS DE CLÀUSULES SOCIALS PEL FOMENT DE LA INCLUSIÓ LABORAL DE PERSONES AMB DISCAPACITAT AMB ESPECIALS DIFICULTATS :	38
ANNEX 1. EXEMPLES DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOCIALMENT RESPONSABLE EN L'ÀMBIT LOCAL	54
ANNEX 2. REFERÈNCIES LEGALS I FONS DOCUMENTALS PER UNA CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOCIALMENT RESPONSABLE.....	65

Aquesta guia ha estat elaborada, conjuntament, pels equips professionals d'ALLEM, DINCAT Associació Empresarial d'Economia Social, AMMFEINA i el Clúster Créixer, tot comptant amb el suport expert i l'assessorament jurídic de Santiago Lesmes, en base al marc legislatiu vigent i de diversos dictàmens i informes jurídics¹.

El propòsit de les entitats signants d'aquesta guia es que pugui ser compartida per totes aquelles entitats d'iniciativa social sense afany de lucre titulars de Centres Especials de Treball que tenen com a finalitat comú la inclusió laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats, amb la finalitat de fer-ne la màxima difusió possible i de promoure a Catalunya una Contractació Pública que generi més i millors oportunitats d'inclusió laboral.

La guia i altres materials de suport estan disponibles al següent enllaç;

<http://contractacioinclusiva.blogspot.com.es/>

Associació
empresarial
d'**economia**
social
dincat

SMCsalutmental
Catalunya
AMMFEINA

federació allem

¹ Informes jurídics realitzats durant l'any 2015 respectivament per Bel Advocats, AAMC Abogados y asesores tributarios i Alter Civites. Els dos primers a petició de DINCAT Associació Empresarial i el tercer per encàrrec de la Federació ALLEM. Així mateix la proposta d'Ordenança de Clàusules Socials pel foment de la inclusió laboral de persones amb especials dificultats que forma part d'aquest Guia ha estat elaborada per Santiago Lesmes, jurista expert en aquesta matèria.

1. PRESENTACIÓ: CRÉIXER EN CONTRACTACIÓ INCLUSIVA PER LA OCUPACIÓ DE PERSONES AMB DISCAPACITAT AMB ESPECIALS DIFICULTATS

La Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat reconeix (article 27) el "*dret de les persones amb discapacitat a treballar, en igualtat de condicions amb les altres; això inclou el dret a tenir l'oportunitat de guanyar-se la vida mitjançant un treball lliurement escollit o acceptat en un mercat i un entorn laborals que siguin oberts, inclusivament i accessibles a les persones amb discapacitat*". Aquest és precisament l'objectiu de la present guia: fomentar la inclusió laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats.

La contractació pública representa aproximadament el 18'5% del PIB. La importància econòmica del mercat públic el converteix en un instrument molt potent de la política econòmica i social de la qual forma part.

Es tracta en conseqüència d'aplicar el concepte de contractació pública socialment responsable, segons recomana la Comissió Europea, i que inclou múltiples aspectes, com el comerç just, l'equitat de gènere, o el treball infantil, entre d'altres. Però en la situació actual, després d'un llarg període de crisi econòmica, una de les prioritats de les Administracions Públiques que vulguin incorporar criteris de responsabilitat social en les seves contractacions és la inclusió laboral de persones amb especials dificultats d'ocupació.

Aquest lloable objectiu es troba plenament emparat per la legislació vigent, i de manera més notòria en la **nova Directiva europea sobre contractació pública**², que **habilita la possibilitat de realitzar contractes públics que tinguin com a principal finalitat la inclusió laboral de persones amb especials dificultats d'ocupació**, així com la via d'introduir reserves de contractació a centres especials de treball, incorporar exigències de solvència tècnica específica, o incloure criteris d'adjudicació o condicions d'execució de caràcter social.

En concret, la nova Directiva europea sobre contractació pública, de 15 de gener de 2014, assenyala en el seu considerant 2, que "*la contractació pública té un paper clau en l'Estratègia Europa 2020, sent un dels instruments basats en el mercat que s'han d'utilitzar per aconseguir un creixement intel·ligent, sostenible i integrador, garantint a la vegada un ús més eficient dels fons públics... i permetent que els contractants utilitzin millor la contractació pública en suport d'objectius socials comuns*".

En aquest sentit, destaquem la recent aprovació de **Llei 31/2015**, de 9 de setembre, on **es declaren els centres especials de treball com "entitats prestadores de serveis d'interès econòmic general"**. I precisament la Llei 31/2015 ha modificat la D.A. 5ª del Reial Decret 3/2011 en el sentit que els contractes reservats per a Centres Especials de Treball tenen caràcter preceptiu, i **totes les Administracions Públiques han de fixar unes quanties mínimes pressupostàries, per a l'adjudicació de contractes públics a través d'aquesta figura dels Centres Especials de Treball**.

² Directiva del Parlamento Europeo y del Consejo sobre Contratación Pública y por la que se deroga la Directiva 2004/18/CE, 26 de Febrero de 2014.
<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=ES&t=PDF&qc=true&sc=false&f=PE 74 2013 REV 1>

En els termes que estableix la Llei General de Drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat per Reial Decret Legislatiu 1/2013, resulta no solament una facultat sinó un deure l'adopció de mesures per prevenir o compensar els desavantatges ocasionats per la discapacitat com a garantia de la plena igualtat en el treball (article 40).

Així mateix, cal assenyalar que **les persones amb discapacitat amb especials dificultats per la inclusió laboral pateixen nivells molt superiors d'atur i desocupació**, tot suposant aquesta realitat una greu discriminació i una pèrdua bàsica en la seva realització personal i autonomia. També es destaquen els importants beneficis socials i econòmics que reporten al conjunt de la societat la seva participació en el món del treball.

Aquesta fonamentació és precisament la que motiva aquesta guia i la iniciativa compartida per les entitats signants. Una iniciativa que té com a principal finalitat **crear més i millors oportunitats de treball per a les persones amb discapacitat amb especials dificultats a través del foment d'una contractació pública inclusiva**. Es dirigeix per tant -dins del col·lectiu de persones amb discapacitat- a les persones amb especials dificultats per accedir al mercat de treball ordinari, per causa de l'índole o la gravetat de les seves deficiències, considerant entre les mateixes, en termes legals, aquelles que són destinatàries dels serveis d'USAPS: persones amb un grau de discapacitat superior al 65% i aquelles amb discapacitat intel·lectual, mental o paràlisi cerebral amb un reconeixement de grau igual o superior al 33%. Persones que segons l'ordenament jurídic internacional –Convenció sobre els Drets de les persones amb discapacitat- han de poder accedir a un lloc de treball digne com a base per a la seva autonomia i plena participació en la societat.

Per tot això, els promotors de la **iniciativa “Contractació Inclusiva”** volem que aquesta guia sigui una eina viva, una eina que evolucioni en el seu acompanyament als responsables dels processos de contractació pública i que incorpori noves pràctiques i pautes de referència, promovent la transferència i difusió de les mateixes. Una eina que s'emmarca en una iniciativa de llarg recorregut per una Contractació Pública més eficaç i compromesa en la generació de valor social i per la creació de condicions favorables a la inclusió laboral d'aquelles persones que més necessiten del progrés cap a una societat més justa i més avançada.

Ramón Vives

President DINCAT Associació Empresarial

Marta Mateu

Presidenta AMMFEINA

Antoni Mateus

President ALLEM

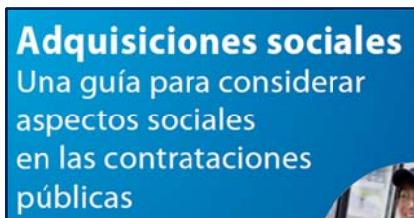
Miquel Canet

President CREIXER

2. LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOCIALMENT RESPONSABLE PER LA INCLUSIÓ LABORAL: CONCEPTE, REALITAT I RETORN

2.1. EL CONCEPTE DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOCIALMENT RESPONSABLE

Les contractacions públiques socialment responsables (CPSR) es refereixen a les operacions de contractació que tenen en compte un o més dels següents aspectes socials: oportunitats d'ocupació, treball digne, compliment amb els drets socials i laborals, inclusió social (incloses les persones amb discapacitat), igualtat d'oportunitats, disseny universal i accessibilitat, consideració dels criteris de sostenibilitat, incloses les qüestions de comerç ètic i, un compliment voluntari més

ampli de la responsabilitat social de les empreses (RSE), alhora que es respecten els principis consagrats en el Tractat de la Unió Europea (TUE) i les Directives de contractació. Les contractacions públiques socialment responsables poden ser una eina molt eficaç per avançar en el desenvolupament sostenible i per assolir els objectius socials de la UE (i els Estats membres).

Les contractacions públiques socialment responsables cobreixen una àmplia escala d'aspectes socials, els quals poden tenir en compte les entitats adjudicatòries en l'etapa apropiada del procediment de contractació. Els aspectes socials poden combinar-se amb els aspectes ecològics en un enfocament integrat cap a la sostenibilitat en les contractacions públiques.

Per això, aquesta guia es centra en la concreció de pautes i eines per a la generació d'oportunitats de treball per a les persones amb discapacitat amb especials dificultats, col·lectius especialment castigats per la crisi, des de la contractació pública socialment responsable.

2.2. LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOCIALMENT RESPONSABLE COM A GENERADORA D'OPORTUNITATS DE TREBALL PER A PERSONES AMB DISCAPACITAT AMB ESPECIALS DIFICULTATS

La **Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat**³ reconeix (al seu article 27) el "dret de les persones amb discapacitat a treballar, en igualtat de condicions amb les altres; això inclou el dret a tenir l'oportunitat de guanyar-se la vida mitjançant un treball lliurement escollit o acceptat en un mercat i un entorn laborals que siguin oberts, inclusivament i accessibles a les persones amb discapacitat".

³ Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat. <http://www.un.org/disabilities/documents/convention/convoptprot-s.pdf>

La prioritat ha de ser sempre la inclusió laboral sense discriminacions de cap tipus i, per això, el text refós de la Llei General de Drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat per Reial Decret Legislatiu 1/2013⁴, defineix l'adopció de mesures per prevenir o compensar els desavantatges ocasionats per la discapacitat com a **garantia de la plena igualtat en el treball** (article 40):

“Per garantir la plena igualtat en el treball, el principi d'igualtat de tracte no impedeix que es mantinguin o s'adoptin mesures específiques destinades a prevenir o compensar els desavantatges ocasionats per motiu o per raó de discapacitat”.

Tanmateix, si bé el treball és una eina clau per assolir la plena autonomia i realització de les persones i, es tracta d'una dimensió fonamental en la qualitat de vida de les mateixes, **no totes les persones tenen les mateixes possibilitats per accedir al mercat laboral ordinari** i és en aquests casos en els quals els **Centres Especials de Treball cobren un paper determinant en la creació i manteniment de llocs de treball per a persones amb discapacitat amb especials dificultats**.

Per tant, **les administracions públiques poden exercir un paper clau en la promoció de la generació d'oportunitats de treball per a les persones amb discapacitat amb especials dificultats mitjançant la contractació**, per diverses vies:

- 1) **Contractant internament**, a la pròpia administració, persones amb discapacitat amb especials dificultats, adoptant les mesures necessàries per prevenir o compensar els desavantatges ocasionats per la discapacitat com a garantia de la plena igualtat en el treball.
- 2) **Promovent que les empreses privades compleixin amb la quota de reserva** de llocs de treball per a persones amb discapacitat i vagin més enllà de les seves obligacions.
- 3) **Incentivant la contractació i compra a CET**, per part de les empreses adjudicatàries dels concursos públics que aquelles realitzin.
- 4) Incorporant **clàusules socials i altres criteris de CPSR** que s'orientin a contractar serveis amb Centres Especials de Treball, les quals prioritzin la incorporació laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats.

Per impulsar aquestes vies, la contractació pública socialment responsable és una eina eficaç i adient.

2.3. LA REALITAT DE L'ATUR I L'OCUPACIÓ ENTRE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT AMB ESPECIALS DIFICULTATS

Les persones amb discapacitat amb especials dificultats per accedir a un lloc de treball pateixen un greu risc d'exclusió social, encara més en l'actualitat, degut a la continuada crisi que estem vivint.

---

⁴ Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social. BOE, 3 de desembre de 2013.
http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2013/12/03/pdfs/BOE-A-2013-12632-C.pdf

Persones amb discapacitat

Segons l'informe "Les persones amb discapacitat i el mercat de treball a Catalunya, UGT, 2014"⁵, al 2013 a Catalunya hi havia 513.859 persones amb una discapacitat legalment reconeguda, 37.391 persones més que al 2012. Això significa que el 6,8% de la població catalana té alguna discapacitat legalment reconeguda.

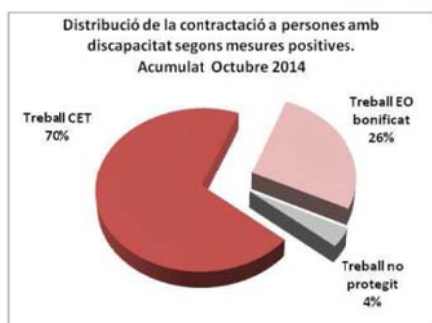
Pel que fa a la població amb discapacitat en **edat laboral** (16 a 64 anys) hi havia 259.539 persones, una mica més de la meitat del total de les persones amb discapacitat reconeguda (el 50,5%), de les quals el 46,9% eren dones i el 53,1% eren homes. Per grups d'edat, la major part se situa entre els 45 i els 64 anys, representant el 36,8% del total de les persones amb discapacitat en edat laboral el col·lectiu entre els 55 i els 64 anys. En canvi, els menors de 35 anys només representen el 15,3%.

Si ens fixem en les dades d'**activitat laboral**, existeixen grans diferències amb la població sense discapacitat: segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística, el 39% de les persones amb discapacitat en edat laboral de Catalunya es troba en situació d'activitat, davant del 81% de la població sense discapacitat.

Respecte a les dades sobre l'**atur**, amb data de 30 de setembre de 2014, a Catalunya 10.485 persones treballadores amb discapacitat estaven registrades a l'atur, un 3,7% més que un any enrere.

La **contractació** de les persones amb discapacitat és gairebé testimonial en el conjunt de la contractació realitzada a Catalunya: els 9.494 contractes signats per persones amb discapacitat entre gener i octubre de 2014 representen només el 0,46% del total de la contractació realitzada al país al mateix període. Si tenim en compte que la població amb algun tipus de discapacitat a Catalunya potencialment activa suposa el 5,21% del total de la població entre 16 i 65 anys, podem afirmar que la taxa de contractació de les persones amb discapacitat està molt per sota de la mitjana general de contractació.

El 96% dels contractes efectuats durant l'any 2014 s'han fet sota mesures positives. O sigui, que pràcticament la totalitat de la contractació realitzada a les persones amb diversitat funcional s'ha fet en centres de treball o ha esta bonificada.

Font: Les persones amb discapacitat i el mercat de treball a Catalunya, UGT, 2014

⁵ "Les persones amb discapacitat i el mercat de treball a Catalunya". Secretaria d'Estat del Benestar i Treball UGT de Catalunya. Informe 2014

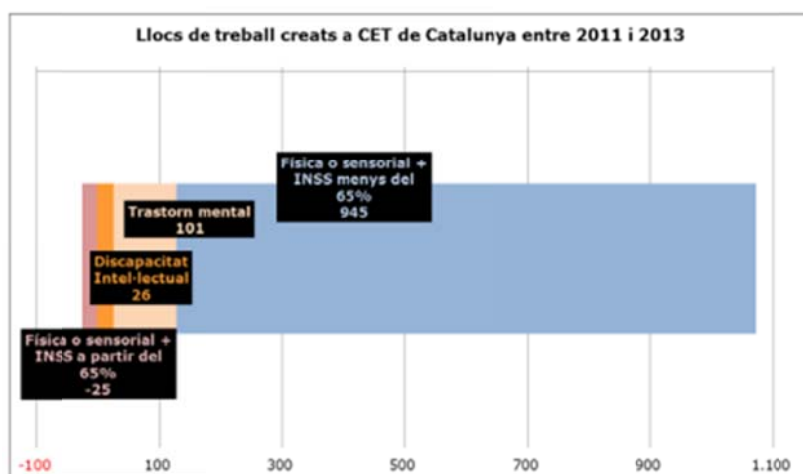
http://www.ugt.cat/download/igualtat_inclusi%C3%B3_i_no_discriminaci%C3%B3/treball_i_inclusi%C3%B3_de_persones_malaltes_i_amb_discapacitat/PAD2014bis.pdf

En aquest sentit, aquest increment no s'ha produït en tots els col·lectius de persones amb discapacitat. L'any 2013, la plantilla de persones amb discapacitat als CET de Catalunya era de 13.227 treballadors, amb la següent distribució⁶:

PLANTILLA CET CATALUNYA 2013					Variació respecte 2012
Especials dificultats	DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL	6.293	48%	67%	-1%
	TRASTORN MENTAL	1.857	14%		19%
	FÍSICA O SENSORIAL IGUAL O MÉS DEL 65%	651	5%		-8%
Altres	FÍSICA O SENSORIAL MENYS DEL 65%	4.140	31%	31%	15%
	INVALIDESA INNS	286	2%	2%	no consta

Dels 1.047 llocs de treball creats a CET de Catalunya, entre els anys 2011 i 2013, el 64% donen feina a persones amb discapacitat física o sensorial amb un grau de discapacitat inferior al 65%. Persones que, en molts casos, podrien accedir a un lloc de treball a l'empresa ordinària.

Els treballadors amb discapacitat amb especials dificultats sumen un 67% del total de la plantilla de CET i perden pes de forma progressiva al llarg dels anys, quan el treball protegit va néixer com un recurs per a aquestes persones. Les dades evidencien la urgència de dissenyar ajuts i incentius en funció de les necessitats específiques de suport del treballador o treballadora.

2.4. L'IMPACTE POSITIU I EL RETORN ECONÒMIC I SOCIAL QUE GENERA L'OCUPACIÓ DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT ALS CET D'INICIATIVA SOCIAL

Respecte a l'impacte i retorn econòmic dels centres especials de treball, diversos estudis posen en evidència la seva gran aportació a la societat.

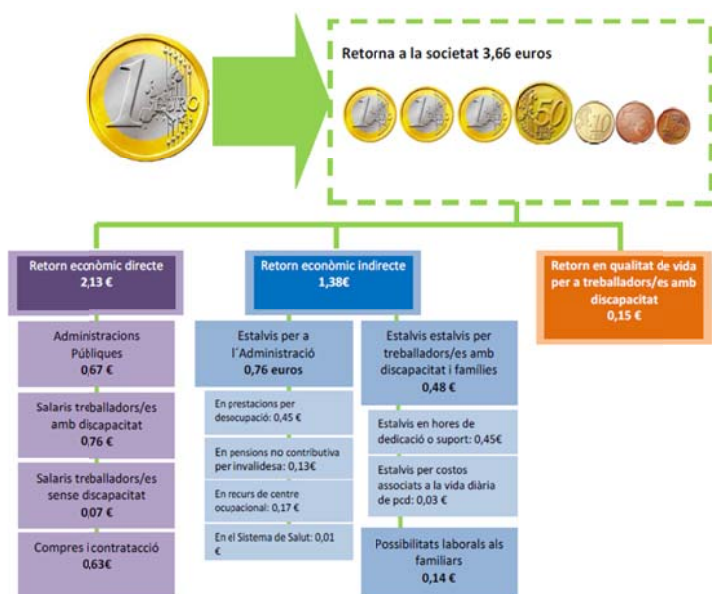
⁶ Taula de CET Socials. <https://docs.google.com/file/d/0B4I9GKcnVn39Z1hwNk9Vckw5YkU/edit>

Representen una eina eficaç per combatre l'exclusió social i per promoure la inclusió social i laboral de les persones amb discapacitat amb especials dificultats i suposen d'una banda, una **inversió** amb els fluxos econòmics generats a l'erari públic i, d'altra banda, un **estalvi** en protecció social.

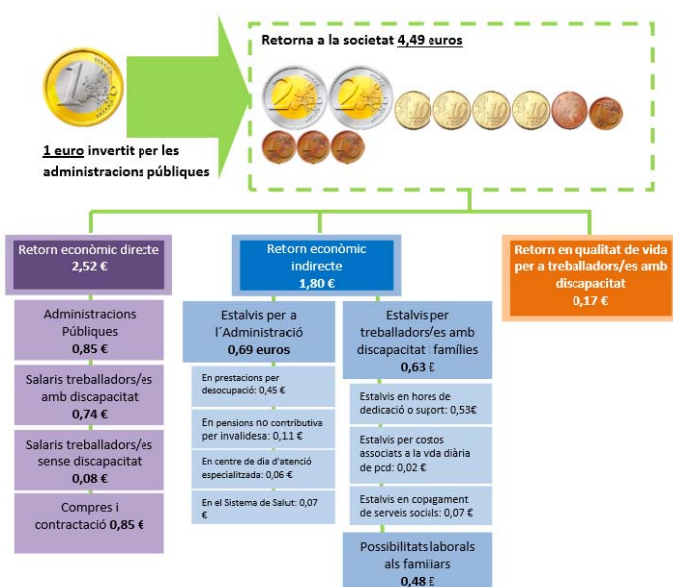
Els centres especials de treball no representen una càrrega per a la societat, sinó un valor afegit tant a nivell social com econòmic. A més, suposen una oportunitat per a la dinamització econòmica del territori, desenvolupant activitats lligades a la seva realitat i necessitats:

Per cada euro invertit (1€) per les administracions públiques, els CET d'iniciativa social sense afany de lucre retornen a la societat entre 3,66 € i 4,49 € (estudis SROI realitzats per part de la Fundació Ecologia y Desarrollo a la Fundació ASPROSEAT Empresa i Treball i Taller ÀURIA cooperativa, en el marc del Clúster Créixer)⁷.

Retorn generat per part del CET de la Fundació Asproseat Empresa i Treball

Retorn generat per part del CET del Taller Àuria Cooperativa

Havent rebut una inversió pública de 1.664.655,26 € el retorn de l'activitat del CET sobre la inversió pública realitzada és de 6,10 milions d'euros, amb una taxa de retorn del 366% (2013).

Havent rebut una inversió pública de 2.705.272,71 €, el retorn de l'activitat del CET sobre la inversió pública realitzada és de prop de 13.401.282 € amb una taxa de retorn del 449% (2013).

Així, **promovent la contractació pública socialment responsable les administracions públiques poden portar a terme una actuació clau en la millora del sistema de benestar del nostre país.**

⁷Pàgina Web de l'Associació Clúster Créixer: <http://creixer.cat/index.php?id=237>

3. LES CLÀUSULES SOCIALS EN LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA: FONAMENTACIÓ JURÍDICA I APLICACIÓ PRÀCTICA

Entenem per clàusula cadascuna de les disposicions que estipulen el contingut d'un contracte, establint drets i deures d'obligat compliment per les parts. D'aquesta manera, s'entén per Clàusules Socials la inclusió de certs criteris en els processos de contractació pública, en virtut dels qual s'incorporen al contracte aspectes de política social, com el foment de l'ocupació de persones en situació o risc d'exclusió social amb l'objecte de facilitar el seu procés d'inclusió sociolaboral.

Comissió Europea ("Adquisicions socials. Una guia per considerar aspectes socials en les contractacions públiques")⁸

3.1. MARC NORMATIU

La contractació pública representa aproximadament el 18,5% del PIB d'Espanya⁹. **La importància econòmica del mercat públic el converteix en un instrument molt potent de la política econòmica i social de la qual forma part.**

En aquest sentit, les darreres novetats normatives apunten cap a una major importància dels criteris socials i mediambientals en la contractació pública, com a eina clau per al desenvolupament econòmic i social.

És el cas de la nova **Directiva europea sobre contractació pública**¹⁰, aprovada el 15 de gener de 2014, gràcies a la qual l'Eurocambra millora les condicions per a l'adjudicació de contractes públics, donant més marge a les autoritats públiques a l'hora d'adjudicar obres, béns o serveis, en lloc de premiar simplement a l'oferta més competitiva. Això permet introduir, per exemple, criteris socials o mediambientals en les licitacions.

El marc normatiu a l'Estat espanyol

El marc normatiu de la contractació pública (**Real Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel que s'aprova el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic**¹¹), possibilita a les administracions públiques aplicar Clàusules Socials i Mediambientals a:

⁸ "Adquisiciones sociales: una guía para considerar aspectos sociales en las contrataciones públicas". La Europa Social, Año 2010.

<http://www.conr.es/sites/default/files/archivos/Adquisiciones%20sociales.%20Una%20guia%20para%20considerar%20aspectos%20sociales%20en%20las%20contrataciones%20publicas.%20Comision%20Europa..pdf>

⁹ Web Observatorio de Contratación Pública. <http://www.obcp.es>

¹⁰ Directiva del Parlamento Europeo y del Consejo sobre Contratación Pública y por la que se deroga la Directiva 2004/18/CE, 26 de Febrero de 2014.

http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=ES&t=PDF&qc=true&sc=false&f=PE_74_2013_REV_1

¹¹ Real decreto legislativo 3/2011, de 14 de noviembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de contractes del sector públic. Publicat al BOE, a 16 de novembre de 2011.

http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2011/11/16/pdfs/BOE-A-2011-17887-C.pdf

1. **La fase preparatòria:** descripció de l'objecte contractual (articles 25.1 i 86.1) que possibiliten incloure en l'objecte del contracte, ja sigui de forma principal o accessòria, les oportunes referències a la inclusió laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats.
2. **La fase d'admissió d'una oferta:**
  - ✓ **Contracte reservat:** requisit per ser admès en el concurs – aquest cas possibilita l'aplicació de la Disposició Addicional Cinquena (contractes reservats a Centres Especials de Treball) segons els text modificat per la **Llei 31/2015, de 9 de setembre, per la que es modifica i actualitza la normativa en matèria d'autoocupació i s'adopten mesures de foment i promoció del treball autònom i de l'Economia Social¹²**.
  - ✓ **Com a requisit de solvència:** acreditació del compliment de les normes de gestió mediambiental de l'Art.81.
  - ✓ **Acreditació compliment quota reserva per a persones amb discapacitat :** Disposició Addicional Quarta, paràgraf primer.
3. **La fase de valoració – puntuació i preferència d'una oferta:** aquesta possibilitat es la que es preveu a la Disposició Addicional Quarta, Art.150 i paràgrafs del 2 al 5.
4. A la **fase d'execució del contracte:** aquesta possibilitat es recull als Art.118, 212 i 60.2.e.

A més a més de ser vies perfectament legals i previstes en el nostre ordenament jurídic, representen una excel·lent oportunitat per garantir la viabilitat i la creació de llocs de treball per les persones amb discapacitat amb especials dificultats, un col·lectiu especialment vulnerable i que requereix d'accions positives i diferenciades per progressar cap a la plena igualtat.

3.2. CONTINGUT, JUSTIFICACIÓ I FORMA PRÀCTICA D'UTILITZACIÓ DE CLÀUSULES SOCIALS I AMBIENTALS

Entenem per **clàusules socials i mediambientals** la inclusió d'aspectes socials i mediambientals en els processos de contractació pública.

En funció de la fase de la contractació en que es produeix la seva utilització es diferencien:

3.2.1 FASE DE PREPARACIÓ

Descripció de l'objecte contractual (articles 25.1 i 86.1) que possibiliten incloure en l'objecte del contracte, ja sigui de forma principal o accessòria, les oportunes referències a la inclusió laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats.

---

¹² Llei 31/2015, de 9 de setembre, per la que es modifica i actualitza la normativa en matèria d'autoocupació i s'adopten mesures de foment i promoció del treball autònom i de l'Economia Social. Publicat al BOE. Número 217, 10/09/2015, Disposició número 9735, Pàgines: 79824-79848
<http://sid.usal.es/leyes/discapacidad/19859/3-1-2/ley-31-2015-de-9-de-septiembre-por-la-que-se-modifica-y-actualiza-la-normativa-en-materia-de-autoempleo-y-se-adoptan-medidas-de-fomento-y-promocion-de.aspx>

3.2.2. FASE D'ADMISSIÓ

En aquesta fase s'ha de tenir en compte els elements que es descriuen a continuació:

- A. **Disposició adicional cinquena:** concepte i aplicació (modificada per la Llei 31/2015, de 9 de setembre, per la qual es modifica i s'actualitza la normativa en matèria d'autoocupació i s'adopten mesures de foment i promoció del treball autònom i de l'economia social).
- B. Acreditació del compliment de les **normes de gestió mediambiental** (Art.81) com a requisit de solvència tècnica.
- C. Acreditació del compliment de la quota de reserva per a persones amb discapacitat: **Disposició Adicional Quarta, paràgraf 1.**

Detallem tot seguit la **fonamentació jurídica** i determinades **qüestions clau** en l'aplicació de la disposició adicional cinquena:

A.1. Fonaments jurídics de la Disposició Adicional Cinquena:

- **Disposició adicional cinquena del text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre (contingut modificat a través de l'article 4rt de la Llei 31/2015, de 9 de setembre, per la qual es modifica i s'actualitza la normativa en matèria d'autoocupació i s'adopten mesures de foment i promoció del treball autònom i de l'economia social):**

«Disposició adicional cinquena. *Contractes reservats.*

1. Mitjançant acord del Consell de Ministres o a través de l'òrgan competent en l'àmbit de les comunitats autònomes i de les entitats locals, **s'han de fixar percentatges mínims de reserva del dret a participar en els procediments d'adjudicació de determinats contractes o de determinats lots d'aquests a centres especials d'ocupació i a empreses d'inclusió** que regula la Llei 44/2007, de 13 de desembre, per a la regulació del règim de les empreses d'inclusió, que compleixin els requisits que estableix la normativa esmentada per tenir aquesta consideració, o un percentatge mínim de reserva de l'execució d'aquests contractes en el marc de programes d'ocupació protegida, **amb la condició que almenys el 30 per cent dels empleats dels centres especials d'ocupació, de les empreses d'inclusió o dels programes de treball siguin treballadors amb discapacitat o en risc d'exclusió social.**

A l'esmentat acord del Consell de Ministres o a través de l'òrgan competent en l'àmbit de les comunitats autònomes i de les entitats locals, s'han de fixar les condicions mínimes per garantir el compliment del que estableix el paràgraf anterior.

2. A l'anunci de licitació s'ha de fer referència a la present disposició.»

- Així mateix, destaquem que la Llei 31/2015, de 9 de setembre, per la qual es modifica i s'actualitza la normativa en matèria d'autoocupació i, s'adopten mesures de foment i promoció del treball autònom i de l'economia social, declara els centres especials de treball com "entitats prestadores de serveis d'interès econòmic general":

Article tercer. Modificació de la Llei 5/2011, de 29 de març, d'economia social.

U. S'afegeix un apartat 4 a l'article 5, amb la redacció següent:

«4. **Es declaren entitats prestadores de serveis d'interès econòmic general els centres especials d'ocupació i les empreses d'inclusió**, constituïdes i qualificades de tals segons la seva normativa reguladora. Així mateix, es pot estendre aquesta declaració a qualssevol altres entitats de l'economia social que també tinguin per objecte la inclusió laboral de col·lectius en risc d'exclusió, de conformitat amb el que s'estableixi reglamentàriament.»

Per altra banda, considerem destacable la necessitat dels serveis de Treball amb Suport en relació a **persones amb discapacitat amb especials dificultats per la inclusió laboral**:

(article 41, **Llei General de Drets de les persones amb discapacitat**)
"Serveis de treball amb suport: conjunt d'accions d'orientació i acompanyament individualitzat en el lloc de treball, que tenen per objecte facilitar l'adaptació social i laboral de persones treballadores amb discapacitat amb especials dificultats d'inclusió laboral en empreses del mercat ordinari de treball en condicions similars a la resta dels treballadors que ocupen llocs equivalents."

La nova disposició addicional cinquena, segons el que estableix l'article quart de la Llei 31/2015, no tant sols **permet la reserva de participació als Centres Especials de Treball** en la fase d'admissió, sinó que **origina el mandat que tant l'Administració General de l'Estat com la Generalitat de Catalunya i les Entitats Locals fixin un percentatge mínim de reserva** en els procediments d'adjudicació de determinats contractes o de determinats lots d'aquests a Centres Especials de Treball. Percentatges que poden ser diferenciats en funció de les necessitats i prioritats del respectiu territori. En aquest sentit, com podem observar a la relació de bones pràctiques, hi ha Administracions Públiques catalanes que ja s'han anticipat a aquesta norma i han establert els esmentats percentatges mínims de reserva.

Així mateix, cal destacar que a l'anunci de licitació del contracte cal explicitar la referència a la disposició addicional cinquena.

Per tant podem afirmar que d'acord amb la legislació vigent:

- a) **Totes i cadascuna de les Administracions Públiques**, tant l'Administració General de l'Estat com la Generalitat de Catalunya i les Entitats Locals **han d'establir un percentatge mínim de reserva** en els procediments d'adjudicació de determinats contractes o de determinats lots d'aquests a Centres Especials de Treball.
- b) **Les administracions públiques, de qualsevol àmbit, poden aplicar la figura del contracte reservat a totes i cadascuna de les seves licitacions mitjançant l'aplicació de la disposició addicional cinquena.** És a dir, qualsevol contracte amb independència del seu

import (ja sigui de mil o cent mil euros), del tipus de contracte (obres, concessió d'obra pública, serveis, gestió de serveis públics, subministraments, col·laboracions del sector públic i privat i els administratius especials), així com qualsevol procediment (obert, restringit, negociat, contracte menor, o un acord marc).

- c) Els òrgans competents de govern d'una Administració Pública, **poden consignar com a objecte d'un concurs la creació i el manteniment de llocs de treball per a persones amb discapacitat amb especials dificultats d'inclusió**, en les condicions d'acreditació objectiva que es desprenguin de l'ordenament jurídic; tot considerant que entre aquestes persones amb especials dificultats d'ocupació es compten les persones amb un grau de discapacitat superior al 65% i aquelles amb discapacitat intel·lectual, mental o paràlisi cerebral amb un reconeixement de grau igual o superior al 33% (*Reial decret 469/2006, de 21 d'abril, pel qual es regulen les unitats de suport a l'activitat professional en el marc dels serveis d'ajustament personal i social dels centres especials de treball (BOE núm. 5075, de 21.2.2008)*).

En qualsevol dels casos, l'anunci de licitació haurà de fer referència a la Disposició Addicional Cinquena de del Real Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, modificada per l'article 4 de la Llei 31/2015.

[A.2. Com realitzar una adequada aplicació de la Disposició Addicional Cinquena:](#)

- 1) Recollir dins la FINALITAT DEL CONTRACTE: que el mateix pretén afavorir el treball i l'activitat laboral de les persones amb discapacitat amb especials dificultats d'inclusió laboral, que degut al tipus o la gravetat de les seves deficiències, no poden exercir una activitat professional en entorns laborals ordinaris. Això es pot realitzar ja sigui:
  - a) indicant que l'objecte del contracte és l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats mitjançant la contractació de serveis ó
  - b) indicant que l'objecte del contracte és la contractació de determinats serveis mitjançant l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats.
- 2) Recollir dins de les clàusules referides a l'OBJECTE del contracte: que el desenvolupament de les activitats o serveis que es contractin han de ser realitzats o oferts per entitats que contemplin la condició de ser un Centre Especial de Treball.
- 3) Fer esmena expressament a l'anunci de licitació que aquesta contractació pública aplica la reserva de participació pels centres especials de treball prevista a la Disposició Addicional Cinquena.
- 4) Recollir en relació amb la tramitació, procediment i forma d'adjudicació que el procediment d'adjudicació és el següent: Obert de reserva per CET.
- 5) Afegir als Annexos i Models – de Declaració Responsable i similars – un apartat amb la següent redacció:

“Que es compleixi la condició de ser un Centre Especial de Treball d'acord amb la normativa aplicable i les condicions previstes en la Disposició Addicional Cinquena del Real Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel que s'aprova el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic”.

A.3. Com garantir que el contracte s'adreça a generar oportunitats de treball per a les persones amb especials dificultats:

El concurs públic que, utilitzant la via de la Disposició Addicional Cinquena, orienti la concurrència a aquelles entitats que compleixin el requisit de ser Centre Especial de Treball, en base als fonaments jurídics abans esmentats, també ha d'incloure el requisit següent:

- 1) Que, si més no, el 30% de la plantilla de persones amb discapacitat del CET que es presenta a concurs, correspon al grup de persones amb una especial dificultat per accedir al mercat de treball ordinari per causa de l'índole o la gravetat de les seves deficiències, tot necessitant el suport d'un equip multidisciplinari pel seu treball al CET, com ara és el cas dels USAPS.

Verificacions:

- 2) Que es comprovi la inscripció al Registre Oficial corresponent que acrediten com a Centre Especial de Treball de l'entitat que es presenta al concurs.
- 3) Que es comprovi el compliment del requisit segon¹³: que si més no el 30% de la plantilla de persones amb discapacitat del CET correspon al grup de persones amb una especial dificultat per accedir al mercat de treball ordinari per causa de l'índole o la gravetat de les seves deficiències, considerant entre aquestes persones les destinatàries dels serveis d'USAPS, entre les quals es compten les persones amb un grau de discapacitat superior al 65% i aquelles amb discapacitat intel·lectual, mental o paràlisi cerebral amb un reconeixement de grau igual o superior al 33% (Reial decret 469/2006, de 21 d'abril, pel qual es regulen les unitats de suport a l'activitat professional en el marc dels serveis d'ajustament personal i social dels centres especials de treball (BOE núm. 5075, de 21.2.2008).

A.4 Qüestions clau en relació a l'aplicació de la Disposició Addicional Cinquena en la reserva de contractes a CET que ocupin a persones amb discapacitat amb especials dificultats d'inclusió laboral:

A continuació es plantegen un seguit de preguntes i respostes a algunes qüestions clau plantejades a l'hora d'aplicar la disposició addicional cinquena en la reserva de contractes a CET que tinguin com a principal objecte la ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'inclusió laboral:

1. Es obligatori reservar contractes per centres especials de treball?

Sí, és obligatori. Sense excepcions. Totes les administracions públiques estan obligades a reservar una part dels seus contractes a centres especials de treball d'acord amb la legislació vigent.

---

¹³ El número de treballadors amb especials dificultats sobre el total de persones amb discapacitat contractades a la plantilla del respectiu CET s'acreditarà amb algun dels documents següents: a) Certificat d'un òrgan competent de la Generalitat de Catalunya; o, en el seu cas, b) Declaració jurada del responsable autoritzat del respectiu CET; restant, en aquest cas, sotmesa al procediment de supervisió o inspecció que s'estableixi per part de l'Administració Pública contractant.

El dia 9 d'octubre de 2015 va entrar en vigor la Llei 31/2015, de 9 de setembre, que modifica la disposició addicional cinquena del real Decret 3/2011, de 14 de novembre, per el que s'aprova el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic. I assenyalava el següent: *Mitjançant acord del Consell de Ministres o a través de l'òrgan competent en l'àmbit de les comunitats autònomes i de les entitats locals, s'han de fixar percentatges mínims de reserva del dret a participar en els procediments d'adjudicació de determinats contractes o de determinats lots d'aquests a centres especials de treball.*

2. Es pot aplicar a qualsevol objecte contractual i sector d'activitat?

Sí, a qualsevol. No existeix cap límit.

No obstant, aconsellem contrastar l'objecte contractual amb l'existència de centres especials de treball que operen en aquest sector d'activitat i compten amb la capacitat adequada per oferir o executar degudament el contracte.

3. I en qualsevol tipus de contracte i procediment d'adjudicació?

En efecte, no existeix cap limitació. Pot qualificar-se com a reservat un contracte d'obres, de concessió d'obra pública, de serveis, de gestió de serveis públics, de subministrament, de col·laboració del sector públic i privat, i els administratius especials.

Igualment pot qualificar-se com a reservat un procediment obert, restringit o negociat, un contracte menor o un acord marc.

4. Existeix algun límit per l'import de licitació?

Cap.

5. Com s'articula a la pràctica un plec de clàusules?

Exactament igual que qualsevol altra licitació. No té cap particularitat, es tramita, se'n fa la publicitat pertinent i adjudica exactament de la mateixa manera que qualsevol altra contracte.

És a dir, podem tenir un contracte d'obres reservat que s'adjudiqui per procediment obert, o bé un contracte menor de subministrament reservat.

6. Qualsevol Centre Especial de Treball pot presentar-se a tots els contractes reservats?

En absolut. La qualificació com a reservat implica que únicament poden ser admeses a licitació els CET, però un contracte reservat no significa que tots els CET puguin presentar-se ni resultar adjudicatari de tots els contractes. La qualificació com a reservat en cap cas exclou altres requisits i condicions per ser admès a una licitació, com solvència tècnica, econòmica o professional, la seva capacitat d'obrar, la classificació del contractista i, sobre tot, el propi objecte del contracte que pot tenir com a finalitat la ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats.

7. Es pot utilitzar el contracte reservat per adjudicar directament un contracte a un determinat Centre Especial de Treball ?

No. Un contracte reservat tan sols limita la participació i exclou de la licitació a empreses que no siguin centres especials de treball, però això no significa l'incompliment de la normativa de contractes públics en referència a la publicitat, concurrència o al procediment d'adjudicació que correspongui.

En conseqüència no es pot adjudicar de forma directa a un centre especial de treball un contracte reservat sinó que ha de promoure's la concurrència i admetre's la participació de tots els centres especials de treball.

Quelcom diferent és que el tipus de procediment no permeti convidar a unes empreses concretes, o inclús adjudicar de forma directa, quan no sigui possible promoure la concurrència, utilitzant per això contractes menors o els procediments negociats sense publicitat. Però en aquests casos la qualificació com a contracte reservat no suposa cap distinció ni excepció respecte a qualsevol altra tipus de contracte o licitació.

8. Existeix alguna exigència legal a tenir en compte?

Si, és imprescindible que en l'anunci de licitació s'adverteixi que es tracta d'un contracte reservat. Així ho estableix l'articulat de la normativa estatal i comunitària de contractes públics.

9. Què significa la possibilitat de reservar lots?

Es tracta d'una de les novetats interessants introduïdes en la modificació de la Disposició Addicional Cinquena realitzada a través de la Llei 31/2015, de 9 de setembre, per la que es modifica i actualitza la normativa en matèria d'ocupació i s'adopten mesures de foment i promoció del treball autònom i de l'Economia Social.

En aquest sentit hem de recordar que les noves directives comunitàries abunden en la possibilitat de dividir el contracte en lots, quan siguin susceptibles d'utilització o aprofitament separat i constitueixin unitat funcional, sempre que aital operació sigui proporcional al seu objecte. També es refereix a la possibilitat de limitar el número de lots als que pugui presentar-se un mateix licitador.

Conseqüentment, pot succeir que un contracte públic, ja sigui per la seva complexitat, per la seva quantitat econòmica, o pels requisits de solvència o classificació, no resulti convenient qualificar-lo com a reservat, o bé no existeixin Centres Especials de Treball qualificats per oferir el contracte públic degudament en la seva integritat. No obstant, si que podrem dividir el contracte en lots i qualificar un o més d'aquests lots com a reservats, de forma que únicament puguin participar en la seva licitació els Centres Especials de Treball.

10. Un servei que ja s'està oferint es pot qualificar com a contracte reservat i treure'l novament a licitació?

Hi ha varies qüestions a tenir en compte. En primer lloc caldrà atendre a la vigència i les pròrrogues del contracte per valorar si l'administració pública pot tornar a licitar aquest contracte.

A més a més, pot succeir que si sigui possible, però hem d'analitzar també si és convenient. I per això considerarem el supòsit següent:

- Serà necessari veure si existeix obligació de subrogar al personal. Donat que la finalitat última dels Centres Especials de Treball és la de proporcionar treball a persones amb discapacitat amb dificultats per accedir a un lloc de treball, no tindria cap sentit qualificar com a reservat un contracte amb el que ambdues empreses no podran contractar a persones amb discapacitat.

3.2.3. FASE DE VALORACIÓ – PUNTUACIÓ I PREFERÈNCIA

La legislació actual en matèria de contractació pública estableix la potestat de recollir clàusules socials i mediambientals com a criteris de valoració general de les ofertes més avantatjoses, essent necessària la seva introducció quan les mateixes es relacionen amb el propi objecte del contracte.

A. VALORACIÓ - PUNTUACIÓ

En relació a la fase de valoració - puntuació, destaquem la possibilitat que ens ofereix l'article 150.1 pel que fa als criteris d'adjudicació i la respectiva puntuació:

- **Art.150.1.**

*Per la valoració de les proposicions i la determinació de l'oferta econòmicament més avantatjosa caldrà **atendre a criteris directament vinculats a l'objecte del contracte, com ara la qualitat, el preu**, la fórmula utilitzable per revisar les retribucions lligades a la utilització de l'obra o a la prestació dels servei, el termini d'execució o entrega de la prestació, el cost d'utilització, les característiques mediambientals o vinculades amb **la satisfacció de les exigències socials que responguin a necessitats, definides en les especificacions del contracte, pròpies de les categories de població, especialment desfavorides a les que pertanyin els usuaris o beneficiaris de les prestacions a contractar**, la rendibilitat, el valor tècnic, les característiques estètiques o funcionals, la disponibilitat i cost dels recanvis, el manteniment, l'assistència tècnica, el servei post venta o d'altres similars. Quan únicament s'empri un criteri d'adjudicació, aquest ha de ser, necessàriament, el del preu més baix.*

B. PREFERÈNCIA

La Disposició Addicional Quarta recull diferents supòsits en els que les Administracions Públiques poden assenyalar en els plec de clàusules administratives particulars, la preferència en l'adjudicació de contractes per varies raons socials.

3.2.4. FASE D'EXECUCIÓ DEL CONTRACTE

Aquesta possibilitat es recull a **l'Article 118** (recollir clàusules socials com a condició d'execució dels contractes que s'adjudiquin):

1. *Els òrgans de contractació podran establir **condicions especials en relació amb l'execució del contracte, sempre que siguin compatibles amb el dret comunitari i s'indiquin en l'anunci de licitació i en el plec o en el contracte**. Aquestes condicions d'execució podran referir-se, en especial, a consideracions del tipus mediambiental o a consideracions de tipus social, amb la finalitat de promoure l'ocupació de persones amb dificultats particulars d'inclusió al mercat laboral, eradicar les desigualtats entre homes i dones en aital mercat, combatre l'atur, afavorir la formació en el lloc de treball, o d'altres finalitats que s'estableixin en referència a l'estratègia coordinada per l'ocupació, definida a l'article 145 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, o a garantir el respecte als drets laborals bàsics al llarg de la cadena de producció mitjançant l'exigència del compliment de les Convencions fonamentals de l'OIT.*

2. Els plecs o el contracte podran establir **penalitzacions**, conforme al previst a l'article 212.1, **per el cas d'incompliment d'aquestes condicions especials d'execució**, o atribuir-los-hi, el caràcter d'obligacions contractuals essencials als efectes assenyalats a l'article 223.f. Quan l'incompliment d'aquestes condicions no es tipifiqui com a causa de resolució del contracte, el mateix podrà ésser considerat en els plecs o en el contracte, en els termes que s'estableixin reglamentàriament, com infracció greu als efectes establerts a l'article 60.2.e.

3.4 CONCLUSIONS

Com a principal conclusió de l'exposició de les bases normatives abans descrites, podem afirmar que, **actualment, l'ordenament jurídic de l'Estat espanyol permet –i fins i tot prescriu– la incorporació de criteris socials i mediambientals als processos de contractació pública. Totes aquestes són, com hem vist, vies perfectament legals i previstes en el nostre ordenament jurídic, i representen una excel·lent oportunitat per garantir la viabilitat i la creació de llocs de treball en els col·lectius que tenen especials dificultats per accedir al món laboral: les persones amb discapacitat i les persones en risc d'exclusió.**

Per tant, la incorporació de criteris de responsabilitat social per part de les administracions públiques, mitjançant la inclusió dels elements de sostenibilitat social i ambiental en les seves decisions de compra i contractació constitueix un poderós instrument de cohesió social i desenvolupament econòmic, que ens pot permetre avançar cap a mercats més sostenibles i societats més inclusives.

4. FORMULES PRÀCTIQUES PER LA INCORPORACIÓ DE CLÀUSULES SOCIALS : MODELS DE PLEC I D'ORDENANCES TIPUS PER LA CONTRACTACIÓ INCLUSIVA

En aquest apartat es recullen recomanacions, orientacions i fórmules pràctiques, dirigides als òrgans de les administracions públiques responsables, en cada cas, del disseny dels plecs de contractació i del desenvolupament de les diferents fases de la contractació pública, perquè, en el seu cas, puguin realitzar una adequada aplicació de les clàusules socials que preveu la normativa aplicable (Llei de Contractes del Sector Públic, RDL 3/2011), fent efectiva la reserva de contractació pública a Centres Especials de Treball, tot contribuint així a generar oportunitats d'ocupació per a persones amb discapacitat amb especials dificultats.

Per això es consideren totes les possibilitats que recull la Llei de Contractes del Sector Públic, plantejant l'aplicació de les diferents clàusules socials que les administracions públiques poden utilitzar, de forma complementària, en les diferents fases de la contractació. En aquest capítol, doncs, exposarem aquestes formules pràctiques en tres apartats:

- a) Un primer **argumentari** de clàusules socials adients al objecte de generar ocupació per a persones amb discapacitat amb especials dificultats, tot esmentant propostes concretes coherents amb aquesta finalitat.
- b) Un **model de plecs tipus** amb incorporació de clàusules administratives per a la contractació de serveis amb Centres Especials de Treball que ocupen preferentment persones amb discapacitat amb especials dificultats.
- c) Un **model d'ordenances tipus** de clàusules socials pel foment de la inclusió laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats.

Modalitats de contractació pública en què es poden aplicar clàusules socials

Tant la reserva de contractació als Centres Especials de Treball (Disposició Addicional 5ª) com les altres clàusules socials aplicables a les fases d'admissió, valoració - puntuació i execució dels contractes, es poden aplicar a tots els tipus contractuals (d'obres, de concessió d'obra pública, de gestió de serveis públics, de subministrament, de serveis, de col·laboració entre el sector públic i el sector privat, o contractes mixtos), en els seus diferents procediments (obert, restringit, negociat i diàleg competitiu), estiguin o no subjectes a regulació harmonitzada, i en qualsevol quantia.

4.1 FORMULES PRÀCTIQUES PEL DISSENY DE PLECS AMB INCORPORACIÓ DE CLÀUSULES SOCIALS:

CLÀUSULES SOCIALS I ALTRES QÜESTIONS QUE ES RECOMANA CONSIDERAR PER A LA SEVA ADEQUADA APLICACIÓ

(En **blau** es recull la fórmula textual que es proposa incloure per la seva adequada incorporació).

Aspectes que es planteja incorporar en els plecs i criteris de contractació:

OBJECTE DEL CONTRACTE:

En l'objecte del contracte ha de recollir-se, el foment de l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'inclusió laboral, mitjançant la reserva de participació a CET (en aplicació de la disposició addicional 5a de la Llei de Contractes del Sector Públic, RDL 3/2011), junt amb l'activitat o servei que es vulgui contractar (per exemple: neteja i conservació de locals i edificis, o manteniment i neteja de parc, zones enjardinades i arbrat públic , etc.).

Això en qualsevol de les dues variants que es proposen: a) indicant que l'objecte principal del contracte és l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats, mitjançant la contractació d'una activitat o servei determinat, ó b) indicant que l'objecte del contracte és la contractació d'una activitat o servei determinat mitjançant l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats com objecte accessori i complementari del propi del servei o activitat que es contracta.

Exemples:

Variant a): "És objecte d'aquest contracte l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'inclusió laboral, mitjançant la contractació de la conservació, manteniment i neteja de parcs i zones enjardinades".

Variant b): "És objecte d'aquest contracte la contractació de la conservació, manteniment i neteja de parcs i zones enjardinades mitjançant l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats".

PROCEDIMENT D'ADJUDICACIÓ I RESERVA DE PARTICIPACIÓ:

En aquest apartat es recomana recollir la reserva de contractació a CET de la disposició addicional cinquena, amb la fórmula següent:

"Aquest contracte s'adjudicarà mitjançant procediment reservat a la participació a Centres Especials de Treball, de conformitat amb la Disposició Addicional Cinquena de la Llei de Contractes del Sector Públic".

CAPACITAT PER CONTRACTAR:

Es recomana introduir la següent fórmula:

"Podran prendre part en aquest procediment de contractació els centres especials de treball que tinguin plena capacitat d'obrar, no estiguin sotmesos a cap de les prohibicions per contractar establertes en la Llei i es trobin degudament classificats i registrats. Així mateix, hauran d'acreditar que

almenys el 30% de la plantilla de persones amb discapacitat del CET correspon al grup de persones amb especials dificultats per a la inclusió laboral¹⁴.

Es considera treballador amb discapacitat amb especial dificultat per la inclusió laboral quan el treballador estigui inclòs en un dels següents grups:

- **Persones amb paràlisi cerebral, persones amb trastorn mental o persones amb discapacitat intel·lectual, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 33%.**
- **Persones amb discapacitat física o sensorial, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 65%”.**

REQUISITS DE SOLVÈNCIA TÈCNICA:

A més d'altres requisits generals de solvència tècnica, es recomana incorporar:

“S’haurà d’acreditar - mitjançant document oficial justificatiu del Registre d’Unitat de Suport de l’activitat professional - la disposició de serveis d’USAP (Unitat de suport de l’activitat professional), enteses com els equips multiprofessionals emmarcats dins dels serveis d’ajustament personal i social dels centres especials de treball, que mitjançant el desenvolupament de les funcions i comeses que tenen assignades, permeten ajudar a superar les barreres, obstacles o dificultats que els treballadors i treballadores amb discapacitat dels esmentats centres tenen en el procés d’incorporació a un lloc de treball, així com la permanència i progressió en el mateix”.

“S’haurà d’acreditar la deguda experiència, coneixements, i mitjans tècnics i humans de l’empresa per afavorir l’ocupació i activitat laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats per a la inclusió laboral”.

CRITERIS DE VALORACIÓ:

El plec hauria d’explicitar que per a la valoració de les proposicions i per determinar l’oferta econòmicament més avantatjosa s’atendrà a diversos criteris. Es proposa per a això la fórmula següent:

Els criteris de valoració de les ofertes que han de servir de base per a l’adjudicació del contracte relacionats per ordre decreixent d’importància i per la ponderació que se’ls atribueix són els següents (en el supòsit d’una puntuació màxima de 100 punts pel plec):

CRITERIS QUANTIFICABLES DE FORMA AUTOMÀTICA: FINS A 60 PUNTS.

A) PERCENTATGE DE PERSONES AMB DISCAPACITAT AMB ESPECIAL DIFICULTAT PER A LA INCLUSIÓ LABORAL de la plantilla actual del Centre Especial de Treball: de 30 a 40 punts (en funció de la variant explícita a l’objecte del contracte)

Es considera treballador amb discapacitat amb especial dificultat per la inclusió laboral quan el treballador estigui inclòs en un dels següents grups:

¹⁴ El número de treballadors amb especials dificultats sobre el total de persones amb discapacitat contractades a la plantilla del respectiu CET s’acreditarà amb algun dels documents següents: a) Certificat d’un òrgan competent de la Generalitat de Catalunya; o, en el seu cas, b) Declaració jurada del responsable autoritzat del respectiu CET; restant, en aquest cas, sotmesa al procediment de supervisió o inspecció que s’estableixi per part de l’Administració Pública contractant.

- Persones amb paràlisi cerebral, persones amb trastorn mental o persones amb discapacitat intel·lectual, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 33%.
- Persones amb discapacitat física o sensorial, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 65%.

Forma de Valoració en funció de l'objecte del contracte:

	Quan l'objecte del contracte sigui "l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'inclusió laboral" (Variant a)	Quan l'objecte del contracte sigui "la contractació de serveis" (Variant b)
Entre el 30% i el 50% de la plantilla de persones amb discapacitat del CET corresponen al grup de persones amb especial dificultat per a la inclusió laboral.	20 punts	10 punts
Entre el 51% i el 70% de la plantilla de persones amb discapacitat del CET corresponen al grup de persones amb especial dificultat per a la inclusió laboral.	30 punts	20 punts
Més del 70% de la plantilla de persones amb discapacitat del CET corresponen al grup de persones amb especial dificultat per a la inclusió laboral.	40 punts	30 punts

B) OFERTA ECONÒMICA: de 20 a 30 punts (en funció de la variant explícita a l'objecte del contracte)

La valoració de l'oferta econòmica es realitzarà d'acord amb la variant explícita a l'objecte del contracte. De manera que:

- Quan l'objecte del contracte sigui "l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'inclusió laboral", la oferta econòmica tindrà una dotació màxima de 20 punts.
- Quan l'objecte del contracte sigui "la contractació de serveis", la oferta econòmica tindrà una dotació màxima de 30 punts.

La valoració de l'oferta econòmica es realitzarà, doncs, de forma coherent amb l'objecte del contracte.

OFERTES AMB VALORS ANORMALS O DESPROPORCIONATS:

- *En totes les licitacions objecte d'aquesta instrucció s'hauran d'establir els paràmetres objectius en funció dels quals es considerarà que la proposició no es pot complir com a conseqüència de la inclusió de valors anormals o desproporcionats.*
- *El percentatge de baixa econòmica per sobre del qual es considerarà que una proposició no es pot complir per ser anormalment baixa o desproporcionada, es calcularà no només en base a l'import de licitació, si no mitjançant una fórmula que tingui en compte també el nombre d'empreses que es puguin presentar a la licitació.*
- *Quan una proposta es consideri que no pot ser complerta per ser anormalment baixa o desproporcionada es notificarà i es donarà audiència al licitador perquè justifiqui la*

valoració de l'oferta i les seves condicions, en particular el referit a l'estalvi que permeti l'execució del contracte, les solucions tècniques adoptades i les condicions excepcionalment favorables de què disposi per executar la prestació, i en especial sobre el respecte a la normativa vigent sobre protecció de l'ocupació i condicions de treball, o la possible obtenció d'ajudes públiques.

- *La mesa de contractació podrà sol·licitar l'assessorament tècnic corresponent per tal de valorar les justificacions que aportin els licitadors.*
- *Si l'òrgan de contractació, un cop analitzada la justificació efectuada pel licitador i els informes esmentats en l'apartat anterior, estima que l'oferta no pot ser complerta com a conseqüència de la inclusió de valors anormals o desproporcionats, l'exclourà de la classificació i acordarà l'adjudicació a favor de la següent proposició econòmicament més avantatjosa, d'acord amb l'ordre en què hagin estat classificades.*

CRITERIS NO QUANTIFICABLES DE FORMA AUTOMÀTICA (DEPENEN D'UN JUDICI DE VALOR): FINS A 40 PUNTS.

A) QUALITAT TÈCNICA DEL SERVEI OFERTAT: fins a 40 punts.

La puntuació tècnica s'adjudicarà en funció de la seva coherència amb l'objecte del contracte. Es valoraran, entre d'altres, els següents criteris:

- Criteris relacionats amb l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats:
  - La disposició dels serveis d'USAP (Unitat de suport de l'activitat professional) necessaris pel suport a les persones amb discapacitat amb especials dificultats.
  - La disposició i aplicació d'eines i metodologies per a la qualitat de vida i itineraris personalitzats d'inclusió laboral.
  - La disposició d'un pla de formació per als/les treballadors/es amb discapacitat amb especials dificultats.
- Criteris relacionats amb la qualitat tècnica del propi servei
El Pla de Treball, pel que fa referència a la ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats, haurà de reflectir:
  - Nombre de persones vinculades a l'execució del contracte d'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats.
  - Estructura organitzativa dels mitjans humans i materials que s'adscriuen a la prestació del servei, tasques del coordinador responsable, gestió del control d'incidències del personal.
  - Planificació de les tasques.
  - Mecanismes de seguretat i salut laboral.
  - Condicions de qualitat de l'ocupació i respecte als drets laborals bàsics.
  - Compliment de les condicions mínimes contemplades al respectiu Conveni o règim laboral propi en el cas de les cooperatives.
- Criteris relacionats amb altres millores tècniques i socials en la prestació del servei:
Els licitadors podran incloure aquelles actuacions que millorin o complementin les prestacions recollides en el present plec.

CRITERIS DE DESEMPAT:

Entre aquests criteris es proposa incorporar la disposició addicional quarta, paràgraf 4, explicitant que:

“Tindran preferència en l'adjudicació del contracte, sempre que les seves proposicions igualin en els seus termes a les més avantatjoses des del punt de vista dels criteris que serveixen de base per a la adjudicació, les proposicions realitzades per centres especials de treball sense ànim de lucre, sempre que la seva finalitat o activitat tingui relació directa amb l'objecte del contracte.

A aquests efectes, es considerarà que un CET és sense ànim de lucre en tots aquells casos en què la seva titularitat, directa o indirecta, sigui de fundacions, associacions, cooperatives sense ànim de lucre o altres entitats de l'economia social, així com els de titularitat pública. Així mateix, podran ser reconeguts com d'iniciativa social, aquells CET amb presència majoritària de persones amb discapacitat (cooperatives i societats anònimes laborals) o participats, directament o indirectament, en, almenys, un 50% per una entitat sense ànim de lucre”.

CONDICIONS ESPECIALS D'EXECUCIÓ DEL CONTRACTE:

Es planteja aquí incorporar el següent:

El Centre Especial de Treball ha de complir durant l'execució del contracte les condicions especials d'execució en matèria d'inclusió sociolaboral, de qualitat d'ocupació i drets laborals bàsics, de seguretat i salut laboral i altres qüestions establertes en les clàusules d'aquest plec.

DOCUMENTACIÓ QUE S'HA DE PRESENTAR:

A més d'exigir que les entitats que es presentin al concurs aportin la documentació general pròpia de tot concurs relativa a la personalitat jurídica, solvència, capacitat, etc. **s'exigirà expressament que l'entitat adjunti la documentació necessària que acrediti:**

- **Que és un Centre Especial de Treball, mitjançant la presentació d'un certificat de la seva inscripció en qualsevol dels registres de CET Autònoms a què es refereix el RD 2273/1985, acompanyat d'una declaració de la seva vigència.**
- **Que, d'acord amb les seves normes reguladores, estatuts o regles fundacionals seva activitat està relacionada directament amb l'objecte del contracte.**
- **Que, el 30% o més de la plantilla de persones amb discapacitat del CET es corresponen al grup de persones amb especial dificultat que, a causa de l'índole o la gravetat de les seves deficiències, no puguin exercir una activitat professional en condicions normals.**
- **S'haurà d'acreditar¹⁵ el percentatge de persones amb especials dificultats sobre el total de la plantilla de persones amb discapacitat.**
- **Que disposa de serveis d'Unitat de Suport de l'Activitat Professional, aportant document oficial justificatiu del Registre corresponent.**

¹⁵ El número de treballadors amb especials dificultats sobre el total de persones amb discapacitat contractades a la plantilla del respectiu CET s'acreditarà amb algun dels documents següents: a) Certificat d'un òrgan competent de la Generalitat de Catalunya; o, en el seu cas, b) Declaració jurada del responsable autoritzat del respectiu CET; restant, en aquest cas, sotmesa al procediment de supervisió o inspecció que s'estableixi per part de l'Administració Pública contractant.

4.2 MODEL DE PLECS TIPUS AMB INCORPORACIÓ DE CLÀUSULES ADMINISTRATIVES PER LA CONTRACTACIÓ DE SERVEIS AMB CENTRES ESPECIALS DE TREBALL QUE OCUPIN A PERSONES AMB DISCAPACITAT AMB ESPECIALS DIFICULTATS:

Aquest model tipus de plec de clàusules administratives per a la contractació de serveis amb la incorporació de reserva a CET i altres clàusules socials s'ha elaborat en base al marc legal vigent en aquesta matèria, i tot comptant amb les millors pràctiques de Contractació Pública per l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats¹⁶.

Nota: en color gris es recullen les qüestions que haurien de completar-se amb la casuística concreta del servei que es licita.

Plec de clàusules administratives particulars per a l'adjudicació del servei de .... (COMPLETAR IDENTIFICACIÓ DEL SERVEI QUE ES CONTRACTA: neteja, manteniment ...) ... .en ... (COMPLETAR MUNICIPI / COMARCA / O ALTRES ÀMBITS TERRITORIALS ON S'HA DE DUR A TERME EL SERVEI) per procediment obert, amb una pluralitat de criteris.

1. Objecte del contracte en una de les dues variants plantejades

Variant 1:

És objecte d'aquest contracte l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats per a la seva inclusió laboral, mitjançant la contractació del servei de (COMPLETAR IDENTIFICACIÓ DEL SERVEI QUE ES pretén contractar: la conservació, manteniment, neteja ...).

Variant 2:

És objecte d'aquest contracte la contractació del servei de (COMPLETAR IDENTIFICACIÓ DEL SERVEI QUE ES pretén contractar: la conservació, manteniment, neteja ...).mitjançant l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats per la seva inclusió laboral.

2. Procediment d'adjudicació i reserva de participació

Aquest contracte s'adjudicarà mitjançant procediment reservat a la participació a Centres Especials de Treball, de conformitat amb la Disposició Addicional Cinquena de la Llei de Contractes del Sector Públic.

3. Naturalesa i règim jurídic

El present contracte es qualifica com a contracte de serveis de caràcter administratiu de conformitat amb el que disposa el Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic, modificat pel que fa a la seva disposició addicional 5a. per la Llei 31/2015, i la resta de normativa aplicable. Supletòriament s'aplicaran les restants normes de dret administratiu i, si no, les normes de dret privat.

---

¹⁶ En l'elaboració d'aquest model tipus de clàusules socials s'ha comptat amb l'assessorament jurídic de Santiago Lesmes, expert en aquesta matèria.

En cas de contradicció entre el present Plec de Clàusules Administratives Particulars i la resta de la documentació tècnica unida a l'expedient, prevaldrà el que disposa aquest Plec.

4. Capacitat per a contractar

Podran prendre part en aquest procediment de contractació els centres especials de treball que tinguin plena capacitat d'obrar, no estiguin sotmesos a cap de les prohibicions per contractar establertes en la Llei i es trobin degudament classificats i registrats o acreditin la seva solvència econòmica, financera i tècnica o professional.

Així mateix, hauran d'acreditar que almenys el 30% de la plantilla de persones amb discapacitat del CET correspon al grup de persones amb especials dificultats per a la inclusió laboral¹⁷.

Es considera treballador amb discapacitat amb especials dificultats per la inclusió laboral quan el treballador estigui inclòs en un dels següents grups:

- Persones amb paràlisi cerebral, persones amb trastorn mental o persones amb discapacitat intel·lectual, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 33%.
- Persones amb discapacitat física o sensorial, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 65%.

A més, els centres especials de treball concurrents només podran ser adjudicatariis de contractes les prestacions dels quals estiguin compreses dins els fins, objecte o àmbit d'activitat que els siguin propis i han de disposar d'una organització d'elements personals i materials suficients per a la deguda execució del contracte.

Quan en representació d'una persona jurídica concorri algun membre de la mateixa, haurà de justificar documentalment que està facultat per això mitjançant poder bastant atorgat a l'efecte. Així mateix, al representant li afecten les causes d'incapacitat per contractar citades.

5. Termini d'execució

El termini de durada del contracte serà de (X anys) a comptar de l'endemà dia hàbil a la signatura del contracte, sent susceptible de pròrroga de mutu acord abans de la finalització del contracte, sense que la durada total del contracte, incloses les pròrrogues, pugui excedir de quatre anys.

La pròrroga no podrà ser concertada aïllada o conjuntament per un termini superior al fixat originàriament.

En el supòsit d'extinció del contracte per qualsevol causa, i amb la finalitat de garantir la continuïtat del servei, l'òrgan de contractació pot acordar la pròrroga forçosa del contracte, fins a l'adjudicació del nou contracte, per un període que en cap cas serà superior a sis mesos.

---

¹⁷ El número de treballadors amb especials dificultats sobre el total de persones amb discapacitat contractades a la plantilla del respectiu CET s'acreditarà amb algun dels documents següents: a) Certificat d'un òrgan competent de la Generalitat de Catalunya; o, en el seu cas, b) Declaració jurada del responsable autoritzat del respectiu CET; restant, en aquest cas, sotmesa al procediment de supervisió o inspecció que s'estableixi per part de l'Administració Pública contractant.

6. Pressupost base de licitació

El pressupost base de licitació del contracte serà com a màxim (X euros), el pressupost de l'IVA ascendeix a (X euros), i el pressupost total ascendeix a la quantitat de (X euros).

Els licitadors hauran d'oferir un preu a la baixa respecte del pressupost base de licitació, IVA exclòs.

Seràn rebutjades les ofertes que presentin un preu superior al pressupost base de licitació, IVA exclòs.

La proposició econòmica es presentarà de conformitat amb l'Annex I.

Les ofertes econòmiques es realitzaran en euros, expressant els preus amb dos decimals. En la proposició s'ha d'indicar, com a partida independent, l'import de l'Impost sobre el Valor Afegit que hagi de ser repercutit.

7. Finançament

Per sufragar el preu del contracte, existeix normalment crèdit adequat i suficient en les següents partides pressupostàries (COMPLETAR SEGONS EL QUE CORRESPONGUI).

8. Forma de pagament

El pagament del preu del contracte es realitzarà ... (COMPLETAR SEGONS EL QUE CORRESPONGUI).

9. Revisió de preus

El present contracte podrà ser objecte de revisió de preus, d'acord amb el que disposa la Llei de Contractes del Sector Públic.

10. Garantia

(COMPLETAR SEGONS EL QUE CORRESPONGUI)

11. Criteris de valoració

Els criteris de valoració de les ofertes que han de servir de base per a l'adjudicació del contracte relacionats per ordre decreixent d'importància i per la ponderació que se'ls atribueix són els següents (en el supòsit d'una puntuació màxima de 100 punts pel plec):

CRITERIS QUANTIFICABLES DE FORMA AUTOMÀTICA: FINS A 60 PUNTS.

- A) PERCENTATGE DE PERSONES AMB DISCAPACITAT AMB ESPECIAL DIFICULTAT PER A LA INCLUSIÓ LABORAL de la plantilla actual del Centre Especial de Treball: de 30 a 40 punts (en funció de la variant explícita a l'objecte del contracte)**

Es considera treballador amb discapacitat amb especial dificultat per la inclusió laboral quan el treballador estigui inclòs en un dels següents grups:

- Persones amb paràlisi cerebral, persones amb trastorn mental o persones amb discapacitat intel·lectual, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 33%.
- Persones amb discapacitat física o sensorial, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 65%.

Forma de Valoració en funció de l'objecte del contracte:

	Quan l'objecte del contracte sigui "l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'inclusió laboral" (Variant a)	Quan l'objecte del contracte sigui "la contractació de serveis" (Variant b)
Entre el 30% i el 50% de la plantilla de persones amb discapacitat del CET corresponen al grup de persones amb especial dificultat per a la inclusió laboral.	20 punts	10 punts
Entre el 51% i el 70% de la plantilla de persones amb discapacitat del CET corresponen al grup de persones amb especial dificultat per a la inclusió laboral.	30 punts	20 punts
Més del 70% de la plantilla de persones amb discapacitat del CET corresponen al grup de persones amb especial dificultat per a la inclusió laboral.	40 punts	30 punts

B) OFERTA ECONÒMICA: de 20 a 30 punts (en funció de la variant explícita a l'objecte del contracte)

La valoració de l'oferta econòmica es realitzarà d'acord amb la variant explícita a l'objecte del contracte. De manera que:

- Quan l'objecte del contracte sigui "l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'inclusió laboral", la oferta econòmica tindrà una dotació màxima de 20 punts.
- Quan l'objecte del contracte sigui "la contractació de serveis", la oferta econòmica tindrà una dotació màxima de 30 punts.

La valoració de l'oferta econòmica es realitzarà, doncs, de forma coherent amb l'objecte del contracte.

OFERTES AMB VALORS ANORMALS O DESPROPORCIONATS:

- *En totes les licitacions objecte d'aquesta instrucció s'hauran d'establir els paràmetres objectius en funció dels quals es considerarà que la proposició no es pot complir com a conseqüència de la inclusió de valors anormals o desproporcionats.*
- *El percentatge de baixa econòmica per sobre del qual es considerarà que una proposició no es pot complir per ser anormalment baixa o desproporcionada, es calcularà no només en base a l'import de licitació, si no mitjançant una fórmula que tingui en compte també el nombre d'empreses que es puguin presentar a la licitació.*
- *Quan una proposta es consideri que no pot ser complerta per ser anormalment baixa o desproporcionada es notificarà i es donarà audiència al licitador perquè justifiqui la valoració de l'oferta i les seves condicions, en particular el referit a l'estalvi que permeti l'execució del contracte, les solucions tècniques adoptades i les condicions excepcionalment favorables de què disposi per executar la prestació, i en especial sobre el respecte a la normativa vigent sobre protecció de l'ocupació i condicions de treball, o la possible obtenció d'ajudes públiques.*
- *La mesa de contractació podrà sol·licitar l'assessorament tècnic corresponent per tal de valorar les justificacions que aportin els licitadors.*
- *Si l'òrgan de contractació, un cop analitzada la justificació efectuada pel licitador i els informes esmentats en l'apartat anterior, estima que l'oferta no pot ser complerta com a conseqüència de la inclusió de valors anormals o desproporcionats, l'exclourà de la classificació i acordarà l'adjudicació a favor de la següent proposició econòmicament més avantatjosa, d'acord amb l'ordre en què hagin estat classificades.*

CRITERIS NO QUANTIFICABLES DE FORMA AUTOMÀTICA (DEPENEN D'UN JUDICI DE VALOR): FINS A 40 PUNTS.

A) QUALITAT TÈCNICA DEL SERVEI OFERTAT: fins a 40 punts.

La puntuació tècnica s'adjudicarà en funció de la seva coherència amb l'objecte del contracte. Es valoraran, entre d'altres, els següents criteris:

A.1. Criteris relacionats amb l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats:

- La disposició dels serveis d'USAP (Unitat de suport de l'activitat professional) necessaris pel suport a les persones amb discapacitat amb especials dificultats.
- La disposició i aplicació d'eines i metodologies per a la qualitat de vida i itineraris personalitzats d'inclusió laboral.
- La disposició d'un pla de formació per als/les treballadors/es amb discapacitat amb especials dificultats.

A.2. Criteris relacionats amb la qualitat tècnica del propi servei, com el Pla de Treball , pel que fa referència a la ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats, haurà de reflectir:

- Nombre de persones vinculades a l'execució del contracte d'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats.
- Estructura organitzativa dels mitjans humans i materials que s'adscriuen a la prestació del serveis, tasques del coordinador responsable, gestió del control d'incidències del personal.
- Planificació de les tasques.
- Mecanismes de seguretat i salut laboral.
- Condicions de qualitat de l'ocupació i respecte als drets laborals bàsics.
- Compliment de les condicions mínimes contemplades al respecte Conveni o règim laboral propi en el cas de les cooperatives.
- Criteris relacionats amb altres millores tècniques i socials en la prestació del servei: Els licitadors podran incloure aquelles actuacions que millorin o complementin les prestacions recollides en el present plec.

A.3. Criteris de preferència

Tindran preferència en l'adjudicació del contracte, sempre que les seves proposicions igualin en els seus termes a les més avantatjoses des del punt de vista dels criteris que serveixen de base per a la adjudicació, les proposicions realitzades per centres especials de treball sense ànim de lucre, sempre que la seva finalitat o activitat tingui relació directa amb l'objecte del contracte.

A aquests efectes, es considerarà que un CET és un CET sense ànim de lucre en tots aquells casos en què la seva titularitat, directa o indirecta, sigui de fundacions, associacions, cooperatives sense ànim de lucre o altres entitats de l'economia social, així com els de titularitat pública. Així mateix, podran ser reconeguts com d'iniciativa social, aquells CET amb presència majoritària de persones amb discapacitat (cooperatives i societats anònimes laborals) o participats, directament o indirectament, en, almenys, un 50% per una entitat sense ànim de lucre.

12. Presentació de proposicions

(COMPLETAR SEGONS EL QUE CORRESPONGUI)

13. Forma i contingut de les proposicions

(COMPLETAR SEGONS EL QUE CORRESPONGUI)

14. Acreditació de la finalitat de l'empresa i de la seva organització

En el cas de persones jurídiques, els licitadors hauran de presentar la documentació que acrediti degudament que les prestacions objecte del contracte estan compreses dins dels fins, objecte o àmbit d'activitat que, a tenor dels seus estatuts o regles fundacionals, els siguin pròpies.

15. Solvència econòmica, financera i tècnica o professional

A més d'altres requisits generals de solvència tècnica el CET haurà d'acreditar la deguda experiència, coneixements, i mitjans tècnics i humans de l'empresa per afavorir l'ocupació i activitat laboral de persones amb discapacitat amb especial dificultat per a la inclusió laboral.

(COMPLETAR SEGONS EL QUE CORRESPONGUI)

16. Qualificació de documents, selecció d'empreses i obertura de proposicions

(COMPLETAR SEGONS EL QUE CORRESPONGUI)

17. Classificació de les ofertes

L'òrgan de contractació classificarà les proposicions presentades i que no hagin estat declarades desproporcionades o anormals, per ordre decreixent, atenent als criteris de valoració assenyalats en el plec o en l'anunci, podent sol·licitar quants informes tècnics estimi pertinents.

Licitació deserta: No podrà declarar-se deserta una licitació quan existeixi alguna oferta o proposició que sigui admissible d'acord amb els criteris que figuren en el plec.

Renúncia i desistiment: La renúncia a la celebració d'un contracte o el desistiment del procediment només els pot acordar l'òrgan de contractació abans de l'adjudicació del contracte. En ambdós casos es compensarà els licitadors per les despeses que la seva participació en la licitació els hagués efectivament ocasionat.

Només podrà renunciar-se a la celebració d'un contracte per raons d'interès públic degudament justificades en l'expedient.

El desistiment del procediment ha d'estar fundat en una infracció no esmenable de les normes de preparació del contracte o de les reguladores del procediment d'adjudicació, s'ha de justificar en l'expedient la concurrència de la causa.

18. Requeriment de documentació

(COMPLETAR SEGONS EL QUE CORRESPONGUI)

A més d'exigir que les entitats que es presentin al concurs aportin la documentació general pròpia de tot concurs relativa a la personalitat jurídica, solvència, capacitat, etc. s'exigirà expressament que l'entitat adjunti la documentació necessària que acrediti:

→ Que és un Centre Especial de Treball, mitjançant la presentació d'un certificat de la seva inscripció en qualsevol dels registres de CET Autònoms a què es refereix el RD 2273/1985, acompanyat d'una declaració de la seva vigència.

→ Que, d'acord amb les seves normes reguladores, estatuts o regles fundacionals seva activitat està relacionada directament amb l'objecte del contracte.

→ Que, el 30% o més de la plantilla de persones amb discapacitat del CET es corresponen al grup de persones amb especial dificultat que, a causa de l'índole o la gravetat de les seves deficiències, no puguin exercir una activitat professional en condicions normals.

→ S'haurà d'acreditar¹⁸ el percentatge de persones amb especials dificultats sobre el total de la plantilla de persones amb discapacitat.

→ Que disposa d'una Unitat de Suport de l'Activitat Professional, aportant document oficial justificatiu del Registre corresponent.

19. Adjudicació

L'òrgan de contractació haurà d'adjudicar el contracte dins dels (X dies) hàbils següents a la recepció de la documentació.

L'adjudicació haurà de ser motivada, es notificarà als licitadors i, simultàniament, es publicarà en el perfil del contractant.

La notificació ha de contenir, en tot cas, la informació necessària que permeti al licitador exclòs interposar recurs suficientment fundat contra la decisió d'adjudicació.

En particular, expressarà els següents extrems:

a) Les raons per les que es no s'hagi admès l'oferta dels licitadors exclosos.

b) El nom de l'adjudicatari, les característiques i avantatges de la proposició de l'adjudicatari determinants que hagi estat seleccionada l'oferta d'aquest amb preferència a les que hagin presentat els restants licitadors les ofertes dels quals hagin estat admeses.

És aplicable a la motivació de l'adjudicació l'excepció de confidencialitat recollida en la Llei.

En tot cas, en la notificació i en el perfil de contractant s'indicarà el termini en què cal procedir a la seva formalització.

La notificació es farà per qualsevol dels mitjans que permeten deixar constància de la seva recepció pel destinatari.

---

¹⁸ El número de treballadors amb especials dificultats sobre el total de persones amb discapacitat contractades a la plantilla del respectiu CET s'acreditarà amb algun dels documents següents: a) Certificat d'un òrgan competent de la Generalitat de Catalunya; o, en el seu cas, b) Declaració jurada del responsable autoritzat del respectiu CET; restant, en aquest cas, sotmesa al procediment de supervisió o inspecció que s'estableixi per part de l'Administració Pública contractant.

20. Perfecció i formalització del contracte

El contracte es perfeccionarà amb la formalització. La formalització es realitzarà en document administratiu que s'ajusti amb exactitud a les condicions de la licitació, i aquest document constituirà títol suficient per accedir a qualsevol registre públic.

El contractista podrà sol·licitar que el contracte s'elevi a escriptura pública, corrent del seu càrrec les despeses derivades del seu atorgament. En aquest cas, el contractista haurà de lliurar a l'Administració una còpia legitimada i una simple del citat document en el termini màxim d'un mes des de la seva formalització.

En cap cas es podran incloure en el document en què es formalitzi el contracte clàusules que impliquin alteració dels termes de l'adjudicació.

La formalització no podrà efectuar-se abans que transcorrin (X dies) hàbils des que es remeti la notificació de l'adjudicació. L'òrgan de contractació requerirà a l'adjudicatari perquè formalitzi el contracte en termini no superior a (X dies) a comptar des del següent a aquell en què hagués rebut el requeriment, una vegada transcorregut el termini anterior sense que s'hagués interposat recurs especial en matèria de contractació que porti aparellada la suspensió del contracte.

Quan per causes imputables a l'adjudicatari no s'hagués formalitzat el contracte en el termini indicat, l'Administració podrà acordar la incautació sobre la garantia definitiva de l'import de la garantia provisional que, si s'escau s'hagués exigit. Si les causes de no-formalització fossin imputables a l'Administració, s'indemnitzarà al contractista dels danys i perjudicis que la demora li pogués ocasionar.

No podrà iniciar-se l'execució del contracte sense la seva formalització prèvia.

21. Execució del contracte

El contracte s'executarà amb estricta subjecció a les clàusules contingudes en el present plec, en el plec de condicions tècniques, i, en tot cas, d'acord amb les instruccions, que per la seva interpretació doni l'Administració al contractista.

Quan per actes o omissions imputables al contractista o persones d'ell dependents es comprometí la bona marxa del contracte, l'Administració podrà exigir l'adopció de les mesures que estimi necessàries per aconseguir o restablir el bon ordre en l'execució del mateix.

El contractista serà responsable de la qualitat tècnica dels treballs que desenvolupi i de les prestacions i serveis realitzats, així com de les conseqüències que es dedueixin per a l'administració o per a tercers de les omissions, errors, mètodes inadequats o conclusions incorrectes en l'execució del contracte.

El CET contractista ha de complir durant l'execució del contracte les condicions especials d'execució en matèria d'inclusió sociolaboral, de qualitat d'ocupació i drets laborals bàsics, de seguretat i salut laboral i altres qüestions establertes en les clàusules d'aquest plec.

En concret, haurà de complir les següents condicions (a més d'altres que es puguin plantejar en els àmbits d'inclusió sociolaboral, la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, prevenció de riscos laborals o mediambiental):

- Disposar i aplicar eines i metodologia per a la qualitat de vida i itineraris personalitzats d'inclusió laboral.
- Disposar i aplicar un pla de formació per als / les treballadors / es amb discapacitat.
- Mantenir el percentatge de persones amb discapacitat amb especials dificultats en relació amb el nombre total de treballadors / es amb discapacitat.
- Mantenir el nombre de persones amb discapacitat amb especials dificultats vinculades a l'execució del contracte.
- Seguiment de l'activitat laboral de les persones amb discapacitat per part d'una USAP (Unitat de suport de l'activitat professional).
- Compliment de les condicions mínimes contemplades al Conveni col·lectiu de treball del sector de tallers per a disminuïts psíquics de Catalunya o d'altres que garanteixin aquestes condicions mínimes.

Totes aquestes condicions d'execució es recolliran així mateix en el contracte formalitzat. El seu incompliment per part de l'entitat adjudicatària podrà ser causa de resolució de la relació contractual.

22. Abonaments al contractista

(COMPLETAR SEGONS EL QUE CORRESPONGUI)

23. Despeses i impostos per compte del contractista

(COMPLETAR SEGONS EL QUE CORRESPONGUI)

24. Obligacions laborals i obligacions en l'àmbit de salut i seguretat

El contractista està obligat al compliment de les disposicions legals vigents en matèria de legislació laboral, de seguretat social, de seguretat i higiene en el treball i prevenció de riscos laborals, quedant l'Administració exonerada de responsabilitat per aquest incompliment.

25. Demora i execució defectuosa

(COMPLETAR SEGONS EL QUE CORRESPONGUI)

26. Responsabilitat del contractista pels danys causats a tercers durant l'execució del contracte

(COMPLETAR SEGONS EL QUE CORRESPONGUI)

27. Cessió i subcontractació

El contractista no podrà cedir els drets i obligacions derivats del contracte sense autorització expressa de l'Administració contractant.

L'adjudicatari no podrà concertar la realització parcial del contracte amb tercers, excepte per qüestions accessòries. La celebració de subcontractes està subjecta als requisits establerts en la Llei de Contractes del Sector Públic.

28. Modificacions del contracte

(COMPLETAR SEGONS EL QUE CORRESPONGUI).

29. Suspensió del contracte

(COMPLETAR SEGONS EL QUE CORRESPONGUI).

30. 31. Causes de resolució del contracte

Constitueixen causes de resolució del contracte de serveis les establertes en la Llei de Contractes del Sector Públic.

En particular, constitueixen causes de resolució del contracte l'incompliment de les condicions especials d'execució previstes en aquests plecs i que es recolliran així mateix en el contracte pel qual es formalitzi aquesta contractació pública.

ANNEX I - MODEL DE PROPOSICIÓ ECONÒMICA

(COMPLETAR SEGONS EL QUE CORRESPONGUI).

ANNEX II - MODEL DECLARACIÓ JURADA

(COMPLETAR SEGONS EL QUE CORRESPONGUI).

ANNEX III - QUADRE DE SEGUIMENT DE LA INCORPORACIÓ D'ASPECTES SOCIALS I MEDIAMBIENTALS EN EL PROCEDIMENT I EN EL CONTRACTE

En aquest quadre s'assenyalarà amb un SI la casella corresponent a la incorporació dels aspectes referits:

Criteria	Inclusió laboral	Igualtat d'homes i dones	Prevenió de riscos laborals	Qualitat en l'ocupació i drets laborals bàsics	Ambientals
Objecte del contracte	SI				
Criteria de solvència tècnica i professional	SI		SI	SI	
Especificacions tècniques	SI				
Criteria de valoració de les ofertes	SI				
Condicions especials d'execució	SI		SI	SI	

Nota: Els camps d'aquesta caràtula, o la part d'ells que no es troben omplerts no són aplicables al contracte, llevat que de les clàusules del plec o de la normativa aplicable es dedueixi el contrari.

4.2 MODEL D'ORDENANCES TIPUS DE CLÀUSULES SOCIALS PEL FOMENT DE LA INCLUSIÓ LABORAL DE PERSONES AMB DISCAPACITAT AMB ESPECIALS DIFICULTATS :

La Disposició addicional cinquena del text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre (contingut modificat a través de l'article 4rt de la Llei 31/2015, de 9 de setembre, per la qual es modifica i s'actualitza la normativa en matèria d'autoocupació i s'adopten mesures de foment i promoció del treball autònom i de l'economia social) exposa:

«Disposició addicional cinquena. *Contractes reservats.*

1. Mitjançant acord del Consell de Ministres o a través de l'òrgan competent en l'àmbit de les comunitats autònomes i de les entitats locals, **s'han de fixar percentatges mínims de reserva del dret a participar en els procediments d'adjudicació de determinats contractes o de determinats lots d'aquests a centres especials d'ocupació i a empreses d'inclusió** que regula la Llei 44/2007, de 13 de desembre, per a la regulació del règim de les empreses d'inclusió, que compleixin els requisits que estableix la normativa esmentada per tenir aquesta consideració, o un percentatge mínim de reserva de l'execució d'aquests contractes en el marc de programes d'ocupació protegida, **amb la condició que almenys el 30 per cent dels empleats dels centres especials d'ocupació, de les empreses d'inclusió o dels programes siguin treballadors amb discapacitat o en risc d'exclusió social.**

A l'esmentat acord del Consell de Ministres o a través de l'òrgan competent en l'àmbit de les comunitats autònomes i de les entitats locals, s'han de fixar les condicions mínimes per garantir el compliment del que estableix el paràgraf anterior.

2.A l'anunci de licitació s'ha de fer referència a la present disposició.»

La nova disposició addicional cinquena, segons el que estableix l'article quart de la llei 31/2005, no tant sols **permet la reserva de participació en els Centres Especials de Treball** en la fase d'admissió, sinó que **origina el mandat de que tant la Administració General del Estat com la Generalitat de Catalunya i les Entitats Locals fixin** un percentatge mínim de reserva en els procediments d'adjudicació de determinats contractes o de determinats lots d'aquests a Centres Especials de Treball. Percentatges que ha d'entendre's que poden ser diferenciats en funció de les necessitats i prioritats del respectiu territori. En aquest sentit, com podem observar a la relació de bones pràctiques ja hi ha Administracions Públiques catalanes que s'han anticipat en aquesta norma i han establert els esmentats percentatges mínims de reserva.

La disposició estatal estableix **un llindar mínim d'un 30%** dels treballadors afectats siguin persones amb discapacitat o risc d'exclusió social. Això no obstant ha de tenir-se en compte que aquest llindar mínim afecta únicament a les Empreses d'Inserció Social i als programes de treball protegit, donat que per tractar-se d'un Centre Especial de Treball legalment constituït i registrat conforme a la legislació vigent, almenys el 70% de la plantilla ha d'estar conformada per persones amb una discapacitat igual o superior al 33%. Això implica que en cas de presentar-se un Centre Especial de Treball hauria de tenir aquest llindar mínim, però aquesta qüestió traslladada a la pràctica és redundant, doncs tots els Centres Especials de Treball, compleixen aquest percentatge mínim al tractar-se d'un requisit legal obligatori per la seva constitució i registre.

Tanmateix, en la proposta que fem tot seguit, afegim el requisit de que al menys un 30% de les persones amb discapacitat que treballen al respectiu Centre Especial de Treball siguin persones amb especials dificultats d'inclusió laboral.

Seguidament s'aporten un conjunt de referències en aquest àmbit:

1. Decret Alcaldia Ajuntament de Barcelona

Contractació Pública Responsable amb criteris socials i ambientals

http://www.ajsosteniblebcn.cat/decret-contractacio-responsable-2013_22164.pdf

2. Llei foral de modificació de la Llei Foral 6/2006, de 9 de juny de Contractes Públics, per la introducció de clàusules socials en els plecs administratius.

<http://www.parlamentodenavarra.es/inicio/comunicacion/leyes-forales.aspx?idnoticia=6287>

3. Normativa Junta Castilla y León – Acord 59/2012, de 26 de juliol, de la Junta de Castilla y León, pel qual s'aproven directrius vinculants per als òrgans de contractació de l'administració de la Comunitat de Castilla y León sobre incorporació de clàusules socials en la contractació pública (<http://www.conr.es/descargas/BOCYL-D-01082012-10.pdf>). Aquest Acord estableix directrius de caràcter vinculant sobre la

incorporació de clàusules socials en la contractació pública de l'Administració General i Institucional de la Comunitat de Castilla y León. Entre d'altres, estableix la reserva de contractes a centres especials de treball, obligant als òrgans de contractació de l'Administració General i Institucional a reservar la participació en els procediments de contractació als centres especials d'ocupació, en els termes que preveu la legislació bàsica l'Estat. En concret, els contractes reservats representaran en còmput global anual el 6,5% del pressupost total adjudicat en l'exercici pressupostari.

I a més, aquesta directriu pren en particular consideració als treballadors amb discapacitat amb especials dificultats, ja que estableix que per acreditar el compliment de les condicions de solvència tècnica o professional dels centres especials de treball, els òrgans de contractació requeriran, fent-ho constar expressament en els plecs, que almenys el 40% del total de la plantilla estigui formada per treballadors amb discapacitat amb més dificultats d'ocupabilitat entenent com a tal els recollits en l'article 6.2 del Reial Decret 290/2004, de 20 de febrer, pel qual es regulen els enclavaments laborals com a mesura de foment de l'ocupació de les persones amb discapacitat.

Amb tot això fonamentem la proposta d'Ordenances per la inclusió laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats que detallem tot seguit:

ORDENANÇA DE CLÀUSULES SOCIALS PEL FOMENT DE LA INCLUSIÓ LABORAL DE PERSONES AMB DISCAPACITAT AMB ESPECIALS DIFICULTATS PER MITJÀ DE LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOCIALMENT RESPONSABLE¹⁹

PREÀMBUL

La Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat reconeix (article 27) el "*dret de les persones amb discapacitat a treballar, en igualtat de condicions amb les altres; això inclou el dret a tenir l'oportunitat de guanyar-se la vida mitjançant un treball lliurement escollit o acceptat en un mercat i un entorn laborals que siguin oberts, inclusivament i accessibles a les persones amb discapacitat*". Aquest és precisament l'objectiu de la present ordenança: fomentar la inserció laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats.

La contractació pública representa aproximadament el 18,5% del PIB d'Espanya. La importància econòmica del mercat públic el converteix en un instrument molt potent de la política econòmica i social de la qual forma part.

Es tracta en conseqüència d'aplicar el concepte de contractació pública socialment responsable, segons recomana la Comissió Europea, i que inclou múltiples aspectes, com el comerç just, l'equitat de gènere, o el treball infantil, entre d'altres. Però en la situació actual, després d'un llarg període de crisi econòmica, una de les prioritats de les Administracions Públiques que vulguin incorporar criteris de responsabilitat social en les seves contractacions és la inclusió laboral de persones amb especials dificultats d'ocupació.

Aquest lloable objectiu es troba plenament emparat per la legislació vigent, i de manera més notòria la nova directiva europea de contractació, tot habilitant la possibilitat de realitzar contractes públics que tinguin com a principal finalitat la inclusió

---

¹⁹ Aquesta proposta d'ordenança tipus ha estat elaborada per Santiago Lesmes, jurista expert en matèria de contractació pública.

laboral de persones amb especials dificultats d'ocupació, així com la via d'introduir reserves de contractació a centres especials de treball, incorporar exigències de solvència tècnica específica, o incloure criteris d'adjudicació o condicions d'execució de caràcter social.

En concret, la nova Directiva europea sobre contractació pública, de 15 de gener de 2014, assenyalava en el seu considerant 2, que "*la contractació pública té un paper clau en l'Estratègia Europa 2020, sent un dels instruments basats en el mercat que s'han d'utilitzar per aconseguir un creixement intel·ligent, sostenible i integrador, garantint a la vegada un ús més eficient dels fons públics... i permetent que els contractants utilitzin millor la contractació pública en suport d'objectius socials comuns*".

En aquest sentit, destaquem la recent aprovació de Llei 31/2015, de 9 de setembre, on es declaren els centres especials de treball com "*entitats prestadores de serveis d'interès econòmic general*". I precisament la Llei 31/2015 ha modificat la D.A. 5ª del Reial Decret 3/2011 en el sentit que els contractes reservats per a Centres Especials de Treball posseeixen caràcter preceptiu, i totes les Administracions Públiques han de fixar amb caràcter obligatori unes quanties mínimes pressupostàries, per a l'adjudicació de contractes públics a través d'aquesta figura entre els Centres Especials de Treball.

En els termes que estableix la Llei General de Drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat per Reial Decret Legislatiu 1/2013, resulta no solament una facultat sinó un deure l'adopció de mesures per prevenir o compensar els desavantatges ocasionats per la discapacitat com a garantia de la plena igualtat en el treball (article 40).

Així mateix, cal assenyalar que les persones amb discapacitat amb especials dificultats per la inclusió laboral pateixen nivells molt superior d'atur i desocupació, tot suposant aquesta realitat una greu discriminació i una pèrdua bàsica en la seva realització personal i autonomia. També es destaquen els importants beneficis socials i econòmics que reporten al conjunt de la societat la seva participació en el món del treball.

Aquesta fonamentació és precisament la que motiva que la present proposta d'ordenança es dirigeixi -dins del col·lectiu de persones amb discapacitat- a les persones amb especials dificultats per accedir al mercat de treball ordinari per causa de l'índole o la gravetat de les seves deficiències, considerant entre les mateixes, en termes legals, aquelles que són destinatàries dels serveis d'USAPS: persones amb un grau de discapacitat superior al 65% i aquelles amb discapacitat intel·lectual, mental o paràlisi cerebral amb un reconeixement de grau igual o superior al 33% (Reial Decret 469/2006, de 21 d'abril).

CAPÍTOL I. ÀMBIT D'APLICACIÓ.

Article 1. Finalitat

La finalitat d'aquesta ordenança és la incorporació de clàusules socials en els contractes públics de l'Ajuntament, amb l'objectiu de facilitar la inclusió laboral i social de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'ocupació.

Article 2. Aplicació de les diferents opcions procedimentals.

Les diferents possibilitats de clàusules socials (objecte del contracte, contractes reservats, solvència tècnica, criteris d'adjudicació, i condicions d'execució) assenyalades en la present ordenança són compatibles entre si. Per tant podran utilitzar-se de forma separada, global o combinada conforme a les característiques del contracte.

Article 3. Àmbit objectiu i subjectiu

1. Aquest ordenança s'aplica als contractes del sector públic que subscrigui l'Ajuntament, així com els organismes, empreses, fundacions i entitats dependents que tenen la condició de poder adjudicador.
2. Aquest ordenança s'aplica a tots els tipus de contractes i de procediments, ja siguin d'obres, de concessió d'obra pública, de serveis, de gestió de serveis públics, de subministrament, de col·laboració del sector públic i privat, i els administratius especials. Igualment s'aplica a procediments oberts, restringits o negociats, a contractes menors i acords marc.
3. La seva aplicació general i obligatòria ho és sense perjudici de la deguda adaptació a les característiques de cada contracte i la possibilitat d'exceptuar la seva aplicació conforme al que es disposa en els articles 5 i 6 de la present ordenança.

Article 4. Incorporació als plecs

Els plecs de clàusules administratives particulars aprovats per l'Ajuntament i els seus òrgans de contractació, els plecs de prescripcions tècniques, i les instruccions de contractació aprovades per les entitats que en depenen inclouran les clàusules de contractació socialment responsable que s'estableixen en aquest ordenança.

Article 5. Adaptació a les característiques

Els òrgans de contractació competents hauran d'adaptar i modular la redacció de les clàusules de condicions especials d'execució i dels criteris d'adjudicació de caràcter social conforme a les característiques de cada contracte, i incrementar els percentatges i barems establerts en aquest ordenança, especialment en els contractes de caràcter social i assistencial.

Article 6. Excepció i informe justificatiu

1. De forma excepcional, els òrgans de contractació competents podran considerar que les característiques del contracte no resulten adequades per incorporar totes o algunes de les clàusules socials contingudes en aquesta ordenança (aquelles establertes amb caràcter preceptiu i no facultatiu), o que procedeixen només una part o uns percentatges o ponderacions de les que s'estableixen en aquest ordenança.
2. En aquests casos l'òrgan de contractació haurà de justificar-ho degudament en l'expedient, expressant quines condicions o criteris no poden aplicar-se al supòsit concret. L'informe justificatiu haurà de constar a l'expedient.

3. El Servei de Contractació de l'Ajuntament farà constar els expedients de contractació en els que mitjançant informe justificatiu s'ha acordat de forma excepcional la no aplicació de l'establert en la present ordenança. Aquesta relació es farà pública en el perfil del contractant al costat dels corresponents informes justificatius d'excepció.

CAPÍTOL II. PERSONES I ENTITATS BENEFICIÀRIES.

Article 7. Persones beneficiàries

1. Les persones amb discapacitat amb especials dificultats d'ocupació, hauran de pertànyer a algun dels següents perfils:
  - Persones amb paràlisi cerebral, persones amb trastorn mental o amb discapacitat intel·lectual amb un grau de discapacitat reconeguda igual o superior al 33%.
  - Persones amb discapacitat física o sensorial amb un grau de discapacitat reconeguda igual o superior al 65%.
2. Les esmentades persones hauran de tenir la capacitat professional i personal necessàries per realitzar les tasques objecte del contracte i hauran de ser ocupades en la plantilla que executi el contracte, en les mateixes condicions laborals i de subjecció al conveni sectorial o d'empresa que la resta del personal de la plantilla.

Article 8. Entitats beneficiàries

1. Les entitats beneficiàries de la reserva social, els criteris d'adjudicació, i les condicions d'execució de caràcter social seran Centres Especials de Treball, la finalitat de les quals sigui la integració laboral o social de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'ocupació, i que compleixin els requisits establerts per les normes estatals i autonòmiques que els hi resultin d'aplicació.
2. Els Centres Especials de Treball són aquells l'objectiu principal dels quals és el de dur a terme una activitat productiva de béns o de serveis, participant regularment en les operacions del mercat, i tenen com a finalitat assegurar una ocupació remunerada per a les persones amb discapacitat; alhora que són un mitjà d'inclusió del màxim nombre d'aquestes persones en el règim d'ocupació ordinari. Així també, els centres especials de treball, han d'oferir, a través de les unitats de suport (USAPS), els serveis d'ajustament personal i social que requereixin les persones amb discapacitat, segons les seves circumstàncies i de conformitat amb el que es determini per reglament. Els Centres Especials de Treball hauran d'estar legalment constituïts i registrats conforme al Reial Ordenança 2273/1985, de 4 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament dels Centres Especials d'Ocupació, o norma que el substitueixi.

CAPÍTOL III. OBJECTE DEL CONTRACTE.

Article 9. Objecte del Contracte

1. De conformitat amb la facultat establerta en la normativa de contractes públics, els òrgans de contractació hauran d'assenyalar en el propi objecte del contracte -ja sigui de forma principal o accessòria-, les oportunes referències a la inclusió laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'ocupació.

2. Quan la inclusió laboral conformi l'objecte principal del contracte es deurà indicar que l'objecte del contracte és l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'ocupació mitjançant la contractació dels serveis o obres de que es tracti. Per exemple: és objecte d'aquest contracte l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats, mitjançant la contractació de la conservació, manteniment i neteja de zones enjardinades.
3. Quan la inclusió laboral conformi l'objecte accessori del contracte es deurà indicar que l'objecte del contracte es el servei o l'obra de que es tracti, generant l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats. Per exemple: és objecte d'aquest contracte la contractació de la conservació, manteniment i neteja de zones enjardinades mitjançant l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats.

CAPÍTOL IV. CONTRACTES RESERVATS

Article 10. Contractes reservats

1. D'acord amb el que estableix la vigent legislació de contractes, els òrgans de contractació hauran de reservar la participació en el procés d'adjudicació de determinats contractes o de determinats lots a les entitats descrites a l'article 8º d'aquesta ordenança : Centres Especials de Treball, la finalitat de les quals sigui la inclusió laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'ocupació.
2. En l'anunci de licitació s'ha de fer referència al caràcter reservat del contracte.
3. En els contractes reservats no s'exigirà la constitució de garanties provisionals ni definitives.

Article 11. Tipus de contractes susceptibles de reserva

Tots els contractes son susceptibles de reserva social. Per tant i de forma indistinta podran ser objecte de reserva social els contractes d'obres, de concessió d'obra pública, de serveis, de gestió de serveis públics, de subministrament, de col·laboració del sector públic i privat, i els administratius especials.

De la mateixa manera i quant al sector d'activitat o l'objecte contractual tots els contractes i qualsevol lot que formi part dels mateixos, podrà ser objecte de reserva social, sempre que s'estimi que resulten adequats a causa que existeixi un adequada oferta per a la qualificació com a tals.

Article 12. Quantia i distribució de la reserva social

1. Conforme a la legislació vigent, resulta obligatori fixar percentatges mínims de reserva del dret a participar en els procediments d'adjudicació de determinats contractes o de determinats lots d'aquests a Centres Especials de Treball. En conseqüència, aquest Ajuntament destinarà anualment a la contractació a través de la reserva social un mínim d'un X % del capítol 2 del pressupost aprovat (amb un mínim de XXX.XXX €), inclosos els contractes plurianuals adjudicats en exercicis anteriors.

2. L'import o el percentatge mínim s'estableix amb caràcter obligatori, sense defecte que pugui incrementar-se, ja que la legislació bàsica exigeix un mínim però no limita cap màxim.
3. Conforme a la legislació vigent, a més, l'Ajuntament té l'obligació de fixar les condicions mínimes per garantir el compliment del que estableix el paràgraf anterior. Per a això, l'Ajuntament fixarà la distribució d'aquesta quantia global entre les seves diferents àrees, organismes autònoms, entitats públiques empresarials i empreses municipals amb capital íntegra o majoritàriament municipal. La verificació del compliment de la quantia de reserva social es portarà a terme mitjançant la comunicació i publicació periòdica dels contractes reservats i la seva quantia.

CAPÍTOL V. REQUISITS PER CONTRACTAR I SOLVÈNCIA TÈCNICA.

Article 13. Compliment de la legislació de Drets de les persones amb discapacitat

1. En qualsevol cas i per a tot tipus de contractes, aquells licitadors que comptin amb 50 o més treballadors/es, hauran d'acreditar que almenys el 2 per cent de la plantilla està composta per persones amb discapacitat, segons estableix l'article 42.1 del Reial Decret Legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social.
2. Alternativament l'empresa licitadora podrà acreditar el seu compliment a través de les mesures alternatives previstes al Reial Decret 364/2005, de 8 d'abril del Ministeri de Treball Afers Socials o norma que el substitueixi.
3. A tal efecte, els plecs de clàusules administratives particulars hauran d'incorporar en la clàusula relativa a la documentació a portar pels licitadors, l'exigència que s'aporti un certificat de l'empresa en la que consti tant el nombre global de treballadors de plantilla com el nombre particular de treballadors amb discapacitat en la mateixa, o en el cas d'haver -se optat pel compliment de les mesures alternatives legalment previstes, una còpia de la declaració d'excepcionalitat i una declaració del licitador amb les mesures concretes a tal efecte aplicades.

Article 14. Solvència tècnica en contractes relatius a inserció social i laboral

En aquells contractes l'objecte dels quals, principal o accessori, sigui la inclusió laboral de persones amb discapacitat amb dificultats d'accés a l'ocupació, hauran d'exigir-se els següents requisits de solvència tècnica:

1. Acreditar - mitjançant document oficial justificatiu del Registre d'Unitat de Suport de l'activitat professional - la disposició dels serveis professionals d'USAP (Unitat de suport de l'activitat professional), considerant tal com un equip multidisciplinari i professional emmarcat dins dels serveis d'ajust personal i social dels centres especials de treball, que mitjançant el desenvolupament de les funcions i comeses que tenen assignades, permeten ajudar a superar les barreres, obstacles o dificultats que els treballadors i treballadores amb discapacitat tenen en el procés d'incorporació a un lloc de treball, així com la permanència i progressió en el mateix.

2. Acreditar la deguda experiència, coneixements, i mitjans tècnics i humans de l'empresa per afavorir l'ocupació i activitat laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats per a la inserció laboral. A aquest efecte s'haurà d'indicar en relació als últims tres anys: la plantilla mitjana de persones amb discapacitat contractada, el seu grau i tipus de discapacitat; així com la plantilla de personal tècnic de suport a la inserció, vinculat a les USAP, assenyalant la seva experiència específica i titulació relativa a l'atenció de persones amb discapacitat.
3. Acreditar²⁰ que al menys un 30% de la plantilla de persones amb discapacitat del CET correspon al grup de persones amb especial dificultat per accedir al mercat de treball ordinari per causa de l'índole o la gravetat de les seves deficiències, considerant entre aquestes persones les destinatàries dels serveis d'USAPS, entre les quals es compten les persones amb discapacitat física o sensorial amb un grau de discapacitat superior al 65%; i aquelles amb discapacitat intel·lectual, mental o paràlisi cerebral amb un reconeixement de grau igual o superior al 33%.
4. Acreditar la inscripció al Registre Oficial corresponent que acrediten com a Centre Especial de Treball a l'entitat que es presenta.

CAPÍTOL VI. CRITERIS D'ADJUDICACIÓ.

Article 15. Criteris d'adjudicació de caràcter social

1. Els plecs de clàusules administratives particulars incorporaran un o diversos criteris d'adjudicació que valorin la inclusió social i laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'accés al mercat laboral, a l'efecte de la valoració de les proposicions i la determinació de la millor oferta conforme en paràmetres de qualitat-preu.
2. Amb l'objectiu d'establir una metodologia que faciliti la seva incorporació, els plecs de clàusules administratives establiran un apartat específic que es denominarà criteris socials d'adjudicació del contracte.
3. Els criteris socials d'adjudicació del contracte seran d'inclusió obligatòria en les contractacions que hagin de licitar-se per l'Ajuntament, amb excepció dels contractes menors.
4. De forma excepcional, els òrgans de contractació podran considerar que les característiques del contracte o l'oferta existent no resulten apropiades per a la seva inclusió en els plecs en els termes establerts, o bé que procedeix disminuir part del seu contingut o la seva ponderació. En aquests casos s'haurà d'emetre un informe justificatiu i raonat que s'incorporarà a l'expedient.

---

²⁰ El número de treballadors amb especials dificultats sobre el total de persones amb discapacitat contractades a la plantilla del respectiu CET s'acreditarà amb algun dels documents següents: a) Certificat d'un òrgan competent de la Generalitat de Catalunya; o, en el seu cas, b) Declaració jurada del responsable autoritzat del respectiu CET; restant, en aquest cas, sotmesa al procediment de supervisió o inspecció que s'estableixi per part de l'Administració Pública contractant.

Article 16. Ponderació i selecció de criteris socials d'adjudicació

1. L'òrgan de contractació haurà d'establir en els plecs de clàusules administratives els criteris socials d'adjudicació entre els assenyalats en els articles 17º i 18º, escollint els que consideri més adequats, i podent optar per un d'ells, varis o tots.
2. El conjunt dels criteris socials d'adjudicació regulats en la present Ordenança tindrà una ponderació mínima del 30% i màxima del 70% sobre el total del barem, devent l'òrgan de contractació determinar el percentatge concret conforme a les característiques del contracte.
3. Els aspectes valorats pels criteris socials d'adjudicació es detallaran amb precisió en els plecs, de manera que totes les empreses licitadores puguin conèixer en condicions d'igualtat els aspectes a valorar, i de manera que l'òrgan de contractació pugui interpretar de forma homogènia el criteri i sistema de valoració. Així mateix, la concreció d'aquests aspectes ha de servir a l'òrgan de contractació per realitzar una valoració comparativa de les diferents ofertes.
4. La puntuació i la ponderació hauran d'adaptar-se a l'objecte, contingut i característiques del contracte, al sector d'activitat, a la finalitat perseguida i l'oferta existent al mercat.

Article 17. Criteris automàtics

1. En el cas de licitacions reservades a Centres Especials de Treball, quan la inclusió laboral conformi l'objecte principal del contracte, el compromís d'ocupar en la plantilla que executarà el contracte a persones amb discapacitat amb especial dificultat per la inclusió laboral (quan els treballadors estiguin inclosos en algun dels següents grups: les persones amb paràlisi cerebral, persones amb trastorn mental o amb discapacitat intel·lectual amb un grau de discapacitat reconeguda igual o superior al 33%; i les persones amb discapacitat física o sensorial amb un grau de discapacitat reconeguda igual o superior al 65%.):
  - Entre el 30% i el 50% de la plantilla de persones amb discapacitat del CET corresponen al grup de persones amb especial dificultat per a la inclusió laboral: 20 punts.
  - Entre el 51% i el 70% de la plantilla de persones amb discapacitat del CET corresponen al grup de persones amb especial dificultat per a la inclusió laboral: 30 punts.
  - Més del 70% de plantilla de persones amb discapacitat del CET corresponen al grup de persones amb especial dificultat per a la inclusió laboral: 40 punts.
2. En el cas de licitacions reservades a Centres Especials de Treball, quan la inclusió laboral conformi l'objecte accessori del contracte, el compromís d'ocupar en la plantilla que executarà el contracte a persones amb discapacitat amb especial dificultat per la inclusió laboral (quan els treballadors estiguin inclosos en algun dels següents grups: les persones amb paràlisi cerebral, persones amb trastorn mental o amb discapacitat intel·lectual amb un grau de discapacitat reconeguda igual o superior al 33%; i les persones amb discapacitat física o sensorial amb un grau de discapacitat reconeguda igual o superior al 65%.):

- Entre el 30% i el 50% de la plantilla de persones amb discapacitat del CET corresponen al grup de persones amb especial dificultat per a la inclusió laboral: 10 punts.
  - Entre el 51% i el 70% de la plantilla de persones amb discapacitat del CET corresponen al grup de persones amb especial dificultat per a la inclusió laboral: 20 punts.
  - Més del 70% de plantilla de persones amb discapacitat del CET corresponen al grup de persones amb especial dificultat per a la inclusió laboral: 30 punts.
3. En el cas de licitacions que per les seves característiques no es puguin reservar a Centres Especials de Treball, el compromís, per part de la empresa adjudicatària, de subcontractar per a l'execució del contracte un percentatge del pressupost d'adjudicació amb Centres Especials de Treball, la finalitat de les quals sigui la inclusió laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'ocupació i que almenys el 30% de la plantilla de persones amb discapacitat del CET es correspongui al grup de persones amb especial dificultat per a la inclusió laboral, amb una valoració d'entre el 10% i el 30% sobre el total de punts.
- Entre el 10% i el 25% del pressupost d'adjudicació: 10 punts.
  - Entre el 25% i el 40% del pressupost d'adjudicació: 20 punts.
  - Més del 40% del pressupost d'adjudicació: 30 punts.

La valoració de l'oferta econòmica es realitzarà d'acord amb la variant explícita a l'objecte del contracte. De manera que:

- Quan l'objecte principal del contracte sigui "l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats d' inclusió laboral", la oferta econòmica tindrà una dotació màxima de 20 punts.
- Quan l'objecte principal del contracte sigui "la contractació de serveis" i l'accessori "l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats d' inclusió laboral", la oferta econòmica tindrà una dotació màxima de 30 punts.
- En el cas de licitacions que per les seves característiques no es puguin reservar a Centres Especials de Treball, i s'apliqui la prevista fórmula de la subcontractació amb Centres Especials de Treball, la oferta econòmica tindrà una dotació màxima de 30 punts.

Article 18. Criteris subjectes a un judici de valor

Es valorarà fins un màxim de 40 punts la proposta del projecte d'inclusió sociolaboral presentat per l'empresa licitadora, podent ser valorades les següents qüestions o altres semblants:

1. Criteris relacionats amb l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats:
  - La disposició dels serveis d'USAP (Unitat de suport de l'activitat professional) necessaris pel suport a les persones amb discapacitat amb especials dificultats.
  - La disposició i aplicació d'eines i metodologies per a la qualitat de vida i itineraris personalitzats d'inclusió laboral.
  - La disposició d'un pla de formació per als/les treballadors/es amb discapacitat amb especials dificultats.

2. Criteris relacionats amb la qualitat tècnica del propi servei, com el Pla de Treball , pel que fa referència a la ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats, haurà de reflectir:
  - Nombre de persones vinculades a l'execució del contracte d'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats.
  - Estructura organitzativa dels mitjans humans i materials que s'adscriuen a la prestació del serveis, tasques del coordinador responsable, gestió del control d'incidències del personal.
  - Planificació de les tasques
  - Mecanismes de seguretat i salut laboral.
  - Condicions de qualitat de l'ocupació i respecte als drets laborals bàsics.
  - Compliment de les condicions mínimes contemplades al respecte Conveni o règim laboral propi en el cas de les cooperatives.
3. Criteris relacionats amb altres millores tècniques i socials en la prestació del servei: Els licitadors podran incloure aquelles actuacions que millorin o complementin les prestacions recollides en el present plec.

Article 19. Criteris de preferència

1. Tindran preferència en l'adjudicació del contracte, sempre que les seves proposicions igualin en els seus termes a les més avantatjoses des del punt de vista dels criteris que serveixen de base per a la adjudicació, les proposicions realitzades per centres especials de treball sense ànim de lucre, sempre que la seva finalitat o activitat tingui relació directa amb l'objecte del contracte.
2. A aquests efectes, es considerarà que una entitat, Centre Especial de Treball sense ànim de lucre en tots aquells casos en què la seva titularitat, directa o indirecta, sigui de fundacions, associacions, cooperatives sense ànim de lucre, així com els de titularitat pública. Així mateix, podran ser reconeguts com d'iniciativa social, aquells Centres Especials de Treball amb presència majoritària de persones amb discapacitat (cooperatives i societats anònimes laborals) o participats, directament o indirectament, en, almenys, un 50 % per una entitat sense ànim de lucre.

Article 20. Ofertes amb valors anormals o desproporcionats

1. En totes les licitacions objecte d'aquesta instrucció s'hauran d'establir els paràmetres objectius en funció dels quals es considerarà que la proposició no es pot complir com a conseqüència de la inclusió de valors anormals o desproporcionats.
2. El percentatge de baixa econòmica per sobre del qual es considerarà que una proposició no es pot complir per ser anormalment baixa o desproporcionada, es calcularà no només en base a l'import de licitació, si no mitjançant una fórmula que tingui en compte també el nombre d'empreses que es puguin presentar a la licitació.

3. Quan una proposta es consideri que no pot ser complerta per ser anormalment baixa o desproporcionada es notificarà i es donarà audiència al licitador perquè justifiqui la valoració de l'oferta i les seves condicions, en particular el referit a l'estalvi que permeti l'execució del contracte, les solucions tècniques adoptades i les condicions excepcionalment favorables de què disposi per executar la prestació, i en especial sobre el respecte a la normativa vigent sobre protecció de l'ocupació i condicions de treball, o la possible obtenció d'ajudes públiques.
4. La mesa de contractació podrà sol·licitar l'assessorament tècnic corresponent per tal de valorar les justificacions que aportin els licitadors.
5. Si l'òrgan de contractació, un cop analitzada la justificació efectuada pel licitador i els informes esmentats en l'apartat anterior, estima que l'oferta no pot ser complerta com a conseqüència de la inclusió de valors anormals o desproporcionats, l'exclourà de la classificació i acordarà l'adjudicació a favor de la següent proposició econòmicament més avantatjosa, d'acord amb l'ordre en què hagin estat classificades.

CAPÍTOL VII. CONDICIONS D'EXECUCIÓ

Article 21. Condicions especials d'execució de caràcter social

Els plecs de clàusules administratives particulars de l'Ajuntament podran incorporar alguna o algunes de les següents condicions especials d'execució de caràcter social establertes:

1. L'empresa adjudicatària ha de complir durant l'execució del contracte les condicions especials d'execució en matèria d'inclusió laboral, de qualitat d'ocupació i drets laborals bàsics, de seguretat i salut laboral i altres qüestions establertes en les clàusules d'aquest plec.
2. L'empresa adjudicatària haurà de destinar com a mínim un 50% de treballadors sobre el total de la plantilla que executi el contracte (i de les hores totals de treball anuals), a persones amb discapacitat amb especials dificultats (quan els treballadors estiguin inclosos en algun dels següents grups: persones amb paràlisi cerebral, persones amb trastorn mental o persones amb discapacitat intel·lectual, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 33%; persones amb discapacitat física o sensorial, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 65%).
3. Si l'òrgan de contractació preveu que les característiques del contracte no són adequades per incorporar les obligacions contractuals relatius a la contractació de persones (pel deure subrogació o per les pròpies característiques del contracte), podrà incorporar al plec la següent alternativa: El compromís de l'empresa adjudicatària que totes les baixes, substitucions i noves contractacions es faran de realitzar mitjançant la contractació de persones amb discapacitat amb especials dificultats, fins a arribar un 50 % sobre el total de la plantilla que executi el contracte (i de les hores totals de treball anuals).

4. En el cas de que no es tracti d'una licitació reservada a Centres Especials de Treball, l'empresa adjudicatària haurà de subcontractar almenys un X% del pressupost d'adjudicació amb Centres Especials de Treball, la finalitat de les quals sigui la integració laboral o social de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'ocupació.
5. L'empresa adjudicatària haurà de disposar i mantenir els corresponents USAP (Unitat de suport de l'activitat professional), per la execució del contracte.

Article 22. Regulació de les condicions especials d'execució de caràcter social

1. Conforme a la legislació vigent, aquestes condicions es configuren com a obligacions ineludibles per a l'adjudicatari en la fase d'execució del contracte. Les persones o entitats licitadores hauran de presentar un document d'adhesió i compromís amb les condicions especials d'execució de caràcter social que s'estableixin.
2. En l'anunci de licitació del contracte haurà de fer-se constar la incorporació de condicions d'execució de caràcter social.
3. De forma excepcional, els òrgans de contractació podran considerar que les característiques del contracte o l'oferta existent no resulten apropiades per a la incorporació d'alguna o algunes de les condicions d'execució de caràcter social, o bé que procedeix disminuir part del seu contingut. En aquests casos s'haurà d'emetre un informe justificatiu i raonat que s'incorporarà a l'expedient.

Article 23. Contractació de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'inclusió laboral

Aquestes persones han de ser emprades directament per a l'execució del contracte. A tal efecte, les empreses licitadores hauran de presentar una declaració jurada en la qual consti el nombre total de treballadors/es que empraran en l'execució del contracte, i el càlcul individualitzat d'hores de treball anuals de cada treballador/a, assumint l'obligació abans dita respecte al percentatge d'hores de treball totals en còmput anual.

Les empreses contractistes no estaran obligades a continuar contractant o a garantir la inclusió laboral de les esmentades persones una vegada finalitzades les tasques per a les quals van ser contractades. L'empresa contractista mantindrà íntegrament les seves atribucions en la relació laboral i, per tant la facultat d'emprendre les accions disciplinàries que consideri procedents.

VI. PROCEDIMENT

Article 24. Condicions essencials

Tots els plecs assenyalaran expressament que les millores i les condicions especials d'execució de caràcter social i ambiental es consideren obligacions contractuals de caràcter essencial, podent optar l'òrgan de contractació en cas d'incompliment i en funció de la gravetat per:

- Resoldre el contracte per incompliment culpable, la qual cosa comporta inhabilitació per licitar durant el termini de dos anys en qualsevol procediment públic de licitació.
- Continuar l'execució del contracte, amb la imposició d'una penalitat que l'òrgan de contractació haurà d'estimar en funció de la seva gravetat i conseqüències entre el 3% i el 10% del preu del contracte.

Article 25. Sistema de seguiment

1. L'òrgan de contractació haurà de verificar de forma efectiva el compliment de les obligacions i compromisos assumits per l'empresa adjudicatària pel que fa al compliment de la legislació vigent en matèria d'inclusió laboral de persones amb discapacitat, la contractació de persones amb discapacitat amb especials dificultats, i, en el seu cas, la subcontractació de Centres Especials de Treball.
2. Per a això l'empresa adjudicatària podrà ser requerida en qualsevol moment de la vigència del contracte, i en tot cas haurà de verificar-se el seu compliment abans de la devolució de la garantia definitiva o del pagament de l'última certificació. En els plecs de clàusules s'especificarà la forma o periodicitat en què els contractistes hauran d'aportar la documentació acreditativa esmentada, que serà com a mínim anual.
3. El compliment de les criteris socials es verificaran de la següent manera:
  - Verificació del compliment de la legislació d'inclusió laboral de persones amb discapacitat: certificat o declaració responsable en la qual consti tant el nombre global de treballadors de plantilla com el nombre de persones contractades amb discapacitat igual o superior al 33%. Còpia de TCs i contractes de treball. O en cas d'haver optat pel compliment de les mesures alternatives, una còpia de la declaració d'excepcionalitat i una declaració del licitador amb les concretes mesures a tal efecte aplicades.
  - Verificació de la subcontractació de Centres Especials de Treball: contracte i/o factura civil o mercantil subscrit amb un Centre Especial de Treball que compleixi les condicions previstes en aquesta ordenança, i acreditativa de les partides o conceptes subcontractats, l'import econòmic i les dates de prestació, així com de la condició de Centre Especial de Treball la finalitat del quals sigui la inclusió laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'ocupació i que almenys el 30% de la plantilla de persones amb discapacitat del CET correspon al grup de persones amb especial dificultat per a la inclusió laboral.
  - Verificació de la contractació de persones amb particulars dificultats d'inserció al mercat laboral:
    - Relació nominal del o dels treballadors contractats, i còpia de l'alta a la Seguretat Social i del contracte de treball, així com còpia dels TC1 i TC2.
    - Certificat acreditatiu del nombre de persones contractades, el seu perfil i les característiques de la seva contractació (categoria professional, durada del contracte i jornada laboral anual).
    - En cas de resultar necessari es podrà requerir informe de serveis socials o còpia del certificat de discapacitat.

4. El responsable del contracte supervisarà el compliment i execució de les clàusules ambientals establertes als plecs. Igualment, així mateix, serà responsabilitat dels diferents òrgans gestors del contracte, remetre puntualment la informació requerida i establir un sistema de seguiment, verificació i avaluació de la inclusió de criteris socials en la contractació municipal.

Article 26. Òrgans de seguiment

Per a un millor seguiment del compliment de les clàusules socials i una efectiva avaluació dels resultats, l'Ajuntament podrà designar un responsable de les clàusules socials dels contractes públics, a qui correspondrà supervisar el compliment i execució de les clàusules socials, adoptar les decisions i dictar les instruccions necessàries a fi d'assegurar la correcta realització de la prestació pactada, dins de l'àmbit de facultats que aquells li atribueixin. A més es podrà activar com a mecanisme de consulta, participació i seguiment una Comissió de Contractació Responsable.

Disposició final

Aquesta ordenança entrarà en vigor als quinze dies de la seva aprovació, i en cas que fora precisa la seva publicació als quinze dies de la seva publicació en el butlletí oficial corresponent. La seva vigència i aplicació es condicionarà al que disposi la normativa de contractes del sector públic aplicable en cada moment.

ANNEX 1. EXEMPLES DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOCIALMENT RESPONSABLE EN L'ÀMBIT LOCAL

A continuació es recullen un conjunt de pràctiques que poden resultar d'interès per a aquells ens locals que vulguin implementar una estratègia de contractació pública socialment responsable. Aquests exemples corresponen a diferents nivells i tipologia de pràctiques per a la promoció de la generació d'oportunitats de treball per a les persones amb especials dificultats mitjançant instruments de contractació i promoció públics:

AJUNTAMENT DE BARCELONA

Mesura de govern per a la contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals a l'Ajuntament de Barcelona

Factor clau destacat:

Estratègia municipal global de contractació pública socialment responsable

Descripció:

A partir del dia 15 de desembre de 2013, qualsevol empresa que vulgui ser contractada per l'Ajuntament de Barcelona ha de:

- respectar escrupolosament la quota de reserva per a persones amb discapacitat (contractació 2% persones amb discapacitat)
- incorporar en la seva plantilla un 5% de persones en risc d'exclusió
- subcontractar com a mínim el 5% del pressupost amb CETs i empreses d'inclusió

A més d'aquestes condicions d'execució, incorpora un conjunt de requisits per contractar i garantir la solvència tècnica:

- Compliment de la legislació en matèria d'integració social i laboral de les persones amb discapacitat
- Requisits de solvència tècnica específics per als contractes de caràcter social o assistencial
- Requisits de solvència tècnica específics en contractes relatius a exclusió social
- Requisits i solvència ambiental

A més de per la incorporació de clàusules socials i ambientals, aquesta mesura és innovadora per l'escala o l'àmbit del decret de contractació responsable: aplica a totes les gerències, tots els districtes, totes les empreses municipals, i tots els contractes per defecte, per disseny; i en el cas de que no sigui possible, justifiqui per que no pot ser.

Més informació:

Decret d'alcaldia: http://www.ajsosteniblebcn.cat/decret-contractacio-responsable-2013_22164.pdf

Vídeo divulgatiu de la mesura: <http://www.youtube.com/watch?v=MHV78f5sIYA>

Presentació pública de la mesura: http://www.slideshare.net/Barcelona_cat/contractaci-publica-responsable

Article: següents "8 lliçons apreses per l'elaboració d'un decret de contractació responsable: <http://responsabilitatglobal.blogspot.com/2013/10/es-presenta-la-innovacio-social-de.html>

AJUNTAMENT DE TERRASSA

Instrucció de serveis per a la inclusió de clàusules i criteris socials en la contractació pública del Consistori i de les empreses municipals i entitats vinculades o dependents de l'Ajuntament de Terrassa

Factor clau destacat:

Estratègia municipal global de contractació pública socialment responsable

Descripció:

Estableix tres modalitats de clàusules i criteris socials:

- Com a requisit previ per poder participar en les licitacions
- Com a element de valoració de les propostes i ofertes que es presentin. En totes les licitacions augmentarà la puntuació de les empreses que en la seva proposta incloguin la contractació de persones amb dificultats d'inclusió laboral o la concertació de part de la prestació amb centres especials de treball i/o empreses d'inclusió.
- Com una obligació inherent al contracte

Les empreses, entitats i fundacions amb la funció principal d'ocupar persones amb dificultats d'inclusió laboral són les que hauran de passar aquests requisits previs. Actualment, l'Ajuntament de Terrassa té diversos contractes amb aquelles amb un pressupost total d'execució d'1.332.500€ l'any 2013. En aquest sentit, la nova instrucció de servei obligarà el Consistori a efectuar cada any una reserva als pressupostos per a contractar centres especials de treball que tinguin almenys un 70% de personal amb discapacitats que els impedeixin treballar en condicions normals. Dins la reserva s'inclouran també, en funció del tipus de contracte, les empreses o entitats sense afany de lucre dedicades a la integració laboral o social de persones en risc d'exclusió social. La xifra proposada entre l'Ajuntament de Terrassa i aquestes empreses pel 2015, és d'1.430.305,28€.

Obligacions del contracte

L'Ajuntament de Terrassa i les empreses vinculades podran establir obligacions del contracte com les següents:

- Almenys un 5% dels llocs de treball adscrits a l'execució del contracte s'haurà de reservar a persones amb dificultats d'inclusió.
- L'adjudicatari haurà de concertar, per almenys el 5% de l'import d'adjudicació, part de la prestació amb centres especials de treballs o empreses d'inclusió.
- Totes les noves contractacions que es facin vinculades a la prestació contractada hauran de ser per a persones en situació d'atur.

Més informació:

<http://www.terrassa.cat/documents/12006/173682/141124+NP+criteris+socials+contractacions+municipals.pdf/7167b29b-122b-46db-a34a-9189666949f3>

AJUNTAMENT DE VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Diverses pràctiques de promoció de la generació d'oportunitats de treball per a les persones amb especials dificultats

Factors claus destacats:

- Estratègia municipal global de contractació pública socialment responsable
- Cooperació públic-privada per a la inclusió laboral de persones amb discapacitat i en risc d'exclusió

Descripció:

Promoció de diverses pràctiques impulsades des de l'Ajuntament:

• Promoció d'empreses socials:

Acompanyament en la fase de constitució i posada en marxa del CET Nou Verd i de l'empresa d'inclusió Nou Set.

• Criteris incorporats al plec tipus per a les compres i contractacions de l'Ajuntament:

En contractes menors:

- Prioritat per a la contractació d'empreses socials en determinats tipus de serveis (manteniment, neteja, missatgeria, etc.)
- En cas de no poder-se produir aquesta contractació a empreses socials, es contractarà a empreses que comptin amb un 5% de persones amb discapacitat en la seva plantilla.
- Només en cas de poder complir-se cap d'aquestes condicions, la reserva quedarà sense efectes.

En compres i contractes de major import:

- Obligatorietat de reservar llocs de treball per a persones amb especials dificultats, en funció de l'import de la licitació (per exemple, per una licitació de més de 1,2 milions d'euros s'han de contractar 8 persones). Els Serveis Socials municipals faciliten la cerca de candidats.
- En cas de no poder-se complir aquesta condició, s'hauran d'acreditar compres o contractacions a CET o empreses d'inclusió d'almenys un 10% de l'import.

• Processos de contractació:

- Servei de neteja i manteniment de parcs, jardins i zones verdes del municipi de Vilafranca del Penedès

Procediment obert subjecte a regulació harmonitzada, amb caràcter reservat a centres especials de treball .

Dels 42 treballadors contractats, 36 tenen discapacitat.

Més informació:

https://contractaciopublica.gencat.cat/ecofin_pscp/AppJava/portalfileretrieving.pscp?reqCode=retrieveFile&docHash=c185a17a41eff6e9a9eba9c7360b069a&fileId=8579435&capId=6242426&idTS=8578131

- Serveis de neteja viària

Procediment obert amb incorporació de clàusules socials.

Dels 40 treballadors contractats, 25 tenen discapacitat.

Més informació: http://www.vilafranca.cat/doc/doc_32056942_1.pdf

- Altres procediments oberts amb incorporació de clàusules socials: serveis de neteja, manteniment i consergeria d'instal·lacions esportives.

En els processos de contractació, es fan lots per afavorir a les empreses del territori la participació a les licitacions.

- **Projecte Vilafranca Inclusió:**

Un projecte en el que col·laboren l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès, Diputació de Barcelona, Càritas i l'empresa d'inclusió Nou Set. En la seva primera fase ha generat la contractació de 52 persones.

El projecte preveu, des de la seva dimensió de programa d'ocupació local, incorporar cada tres anys 26 persones en risc d'exclusió en llocs de treball vinculats a l'Ajuntament..

Més informació: <http://www.vilafranca.cat/jsp/noticies/detall.jsp?id=14872871>

- **Projecte Junts trenquem el cercle!:**

Programa que permet millorar les capacitats professionals de les persones, gràcies a un fons econòmic creat mitjançant petites aportacions d'origen privat que ajuden a cobrir els costos dels processos d'inclusió. El primer any de vida del programa Junts trenquem el cercle! ha permès millorar l'ocupabilitat de 51 persones en risc d'exclusió, de les quals 15 ja s'han inserit al món laboral. Més de 40 empreses han signat el compromís. La iniciativa va ser reconeguda l'any 2013 amb el Premi a la inclusió laboral Josep Maria Piñol en la categoria de Premi a la millor iniciativa innovadora de lluita contra l'atur.

Més informació: <http://www.entrem-hi.com/entrem-hi-reconeix-el-compromis-social-a-les-empreses-i-entitats-de-junts-trenquem-el-cercle>

AJUNTAMENT DE VILANOVA I LA GELTRÚ

Estratègia municipal per a la promoció de la contractació socialment responsable i la responsabilitat social de l'Ajuntament

Factor clau destacat:

Estratègia municipal global de contractació pública socialment responsable

Descripció:

Dins la voluntat d'implantació d'una política de Responsabilitat Social a l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, entre d'altres actuacions s'ha realitzat:

- Creació d'una comissió de compres i contractació pública responsable.

- Creació d'una base de dades de les característiques de tots els contractes (tipologia, descripció, import, durada i venciment, pròrrogues..)
- Incorporació en els criteris d'avaluació, de clàusules socials i mediambientals en els diferents concursos que es van convocant.
- Anàlisi de l'impacte dels criteris de valoració socials i mediambientals en els diferents contractes adjudicats.
- Mecanismes de control de l'execució del contracte per comprovar que les prescripcions incloses en el contracte sobre aquestes matèries s'executen correctament.

Comissió de compres i contractació pública responsable

Objectiu: vetllar per la incorporació i desplegament de clàusules socials i mediambientals en els diferents processos de contractació municipals.

En el marc del desplegament de polítiques de Responsabilitat Social Corporativa a l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú es va constituir aquesta comissió inter-disciplinar de caràcter intern.

A més de treballar per la incorporació de clàusules socials i mediambientals, des de la comissió es vol sensibilitzar tant dins l'organització com fora (a les empreses vinculades que gestionen recursos o serveis municipals), de la necessitat d'una major consciència social i mediambiental.

Tot i que l'actual context pot visualitzar-se com un element que pugui actuar en contra, aquest pot ser aprofitat com a una oportunitat per anar incorporant les polítiques de Responsabilitat Social a l'ajuntament i a les empreses que hi col·laboren, és a dir al territori.

Inclusió de clàusules socials i mediambientals a la fase de valoració dels plecs

S'ha elaborat una base de dades amb tots els contractes municipals per tal de poder realitzar una planificació i poder garantir que les compres i contractacions municipals aplicaran criteris de sostenibilitat econòmica, social i mediambiental en totes les seves operacions.

Els principals plecs als quals s'han incorporat clàusules socials i/o mediambientals són:

- Gestió del servei de bar -cafeteria i consergeria del centre cívic Tacó:
https://contractaciopublica.gencat.cat/ecofin_pscp/AppJava/notice.pscp?reqCode=viewCn&idDoc=4835823
- Serveis de neteja de les dependències, edificis i equipaments municipals:
https://contractaciopublica.gencat.cat/ecofin_pscp/AppJava/notice.pscp?reqCode=viewCn&idDoc=5054233
- Ampliació i millora del pas sota via del carrer de la Llibertat:
https://contractaciopublica.gencat.cat/ecofin_pscp/AppJava/awardnotice.pscp?reqCode=viewDcan&lawType=2&idDoc=7261097&idCap=2617656&
- Organització i gestió del centre obert:
https://contractaciopublica.gencat.cat/ecofin_pscp/AppJava/awardnotice.pscp?reqCode=viewDcan&lawType=2&idDoc=7331770&idCap=2617656&

Més informació:

Web municipal: http://www.vilanova.cat/html/ajuntament/perfil_contractant.html.

Web contractació pública: <https://contractaciopublica.gencat.cat/perfil/vng/customProf>

MANCOMUNITAT TEGAR DEL GARRAF (ajuntaments de la comarca del Garraf)

Contractació directa de determinats serveis municipals (jardineria i missatgeria) a un ens supramunicipal (mancomunitat) que té per objecte la integració social i laboral dels discapacitats intel·lectuals de la comarca.

Factor clau destacat:

Cooperació municipal per a la inclusió laboral de persones amb discapacitat

Descripció:

La Mancomunitat TEGAR del Garraf està constituïda pels sis municipis que conformen la comarca del Garraf.

Segons l'article 3 dels seus estatuts "té per objecte coordinar els esforços, sumar les possibilitats econòmiques dels municipis integrants, per dur a terme, conjuntament, l'assistència i protecció de les persones amb discapacitat intel·lectual i/o malaltia mental, promovent, realitzant i portant a terme tot tipus d'accions, activitats i iniciatives a favor de la inclusió laboral i social d'aquestes persones".

La bona pràctica és la inclusió als estatuts de la mancomunitat, de la seva qualificació com a mitjà propi de caràcter tècnic, és a dir, que els serveis que ofereix la mancomunitat (com per exemple, jardineria, missatgeria, manipulats, etc.) poden ser directament contractats pels ajuntaments mancomunats, sense necessitat de contractar aquest serveis a través de procediments oberts a altres prestadors (art. 20 dels estatuts de la mancomunitat).

Més informació: <http://www.tegar.cat/>

COMARCA DEL VALLÈS ORIENTAL²¹

Diverses pràctiques de promoció de la inclusió laboral de persones amb discapacitat a la comarca.

Factors claus destacats:

- Cooperació públic-privada per a la inclusió laboral de persones amb discapacitat i en risc d'exclusió
- Inclusió de clàusules socials a la contractació
- Cooperació municipal per a la inclusió laboral de persones amb discapacitat
- Generació d'ocupació mitjançant plans d'actuació local

²¹ Pràctiques identificades en el marc de la jornada "La generació d'oportunitats de treball per a persones amb especials dificultats mitjançant la compra pública socialment responsable", Cardedeu, 26 de març de 2014. Jornada organitzada per la Diputació de Barcelona, el Consell Comarcal del Vallès Oriental i l'Ajuntament de Cardedeu. <http://creixer.cat/index.php?id=230>

Descripció:

Diverses pràctiques desenvolupades a la comarca:

Xarxa LISMIVO

El Consell Comarcal del Vallès Oriental i les entitats de la comarca que treballen per la inclusió laboral de persones discapacitades, treballen conjuntament per tal de facilitar la seva inclusió al mercat de treball.

Més informació: <http://www.vallesoriental.cat/ambits-i-actuacions/lismivo/>

Fundació Acció Baix Montseny

Entitat sense afany de lucre que afavoreix la millora de la qualitat de vida, la igualtat d'oportunitats i la inclusió sociolaboral de persones amb disminució. La totalitat de municipis del Baix Montseny forma part del seu patronat.

Ha generat un impacte en creació de llocs de treball de 35-40 llocs aproximadament.

Més informació: <http://www.fundaciobaixmontseny.cat/>

Aplicació de clàusules socials als processos de contractació pública

Ajuntament de Cardedeu (concessió administrativa al Viver de Bell-Lloc), L'Ametlla del Vallès, Montmeló, La Garriga.

Contractes reservats per a Centres Especials de Treball

Sant Celoni, Sant Antoni de Vilamajor

Plans locals d'ocupació:

- Vilanova del Vallés: creació d'ocupació per a persones en situació d'atur en tasques de manteniment i neteja d'espais i serveis públics, des de la coordinació entre els serveis locals d'ocupació i els serveis socials.
- Vall del Tenes: programes de contractació de treballadors aturats per a la realització d'obres i serveis d'interès general i social per als municipis de la mancomunitat.
- Caldes de Montbui: taller d'ocupació de recollida de residus que va derivar en la creació d'un servei de recollida porta a porta que dona feina a persones en risc d'exclusió (aplicant clàusules socials per a la incorporació de persones en risc d'exclusió al concurs corresponent).

CONSORCI DEL BAGES PER A LA GESTIÓ DE RESIDUS

Gestió del servei comarcal de deixalleries del Bages

Factor clau destacat:

Inclusió de clàusules socials al procés de contractació

Descripció:

Incorporació al plec de clàusules administratives d'una clàusula referent al component social del contracte:

"COMPONENT SOCIAL DEL CONTRACTE: El servei comarcal de deixalleries del Bages ha incorporat de fa anys una component social mitjançant la incorporació de persones amb disminució física i psíquica en els perfils de treball que ho permetien.

És per aquest motiu que els licitadors hauran de preveure aquest factor alhora de planificar l'organització del personal, així com de poder-se dotar dels instruments necessaris per a la correcta atenció del personal del servei amb necessitats específiques".

Més informació:

https://contractaciopublica.gencat.cat/ecofin_pscp/AppJava/notice.pscp?reqCode=viewCn&idDoc=8530209&idCap=810494&

AJUNTAMENT DE MANRESA

Servei de menjador social de la ciutat de Manresa

Factor clau destacat:

Inclusió de clàusules socials al procés de contractació

Descripció:

Entre les millores que s'incorporen als criteris per a l'adjudicació del contracte (Clàusula 17.1. plec clàusules administratives) es troba la següent: "Inclusió sociolaboral del personal. Es valorarà el número de persones en situació o risc d'exclusió social que es *destinin a l'execució d'aquest contracte (fins a un màxim de 2 punts, un per cada persona inclosa)*.

Més informació:

https://contractaciopublica.gencat.cat/ecofin_pscp/AppJava/notice.pscp?reqCode=viewCn&idDoc=9336572&

FERROCARRILS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Serveis de neteja de les estacions, dependències i automotors del Cremallera de Montserrat i de les estacions, dependències i cotxes dels funiculars de Montserrat i dependències del Tallers de Martorell de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya

Factor clau destacat:

Inclusió de clàusules socials al procés de contractació

Descripció:

Licitació pública mitjançant procediment obert i restringit a centres especials de treball d'inclusió laboral.

Més informació:

https://contractaciopublica.gencat.cat/ecofin_pscp/AppJava/portalfileretreiving.pscp?reqCode=retrieveFile&docHash=d4b307daf0905b14e77fe22504f04ce&fileId=7579579&apId=203649&idTS=7579465

AJUNTAMENT DE CORNELLÀ DE LLOBREGAT

Contractació mitjançant concurs reservat amb procediment obert (segons disposició addicional cinquena del TRLCSP) per la prestació dels serveis de conservació, manteniment i neteja dels parcs, jardins, places enjardinades i altres espais verds públics de la ciutat de Cornellà de Llobregat, així com els treballs en l'arbrat i el servei de pintura de bancs de la ciutat, per part d'un Centre Especial de Treball com a mitjà per la integració laboral dels treballadors amb discapacitat

Factor clau destacat:

Inclusió de clàusules socials al procés de contractació

Descripció:

Establiment de criteris per promoure la creació d'ocupació per als col·lectius amb especials dificultats:

III. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ. CRITERIS DE VALORACIÓ. DOCUMENTACIÓ A PRESENTAR.

15.- CRITERIS DE QUALIFICACIÓ DE LES OFERTES.

Els criteris a tenir en compte a l'hora de considerar quina és la proposició econòmicament més avantatjosa seran, de forma decreixent, els que tot seguit s'indiquen d'acord amb la ponderació que es detalla per a cadascun d'ells:

Criteris avaluable de forma automàtica (100 %)

- Criteri 1:** Oferta econòmica..... fins a un màxim de 50 punts.
Criteri 2: Que més del 70% de la plantilla actual del Centre de Treball Especial siguin persones amb discapacitat amb especial dificultat per la inserció laboral.....fins a un màxim de 25 punts.
Criteri 3: Figurar inscrit al Registre com a servei social de suport a la integració laboral (S.S.I.L.)..... fins a un màxim de 20 punts
Criteri 4: Dedicació de vehicle híbrid/elèctric a la contracta..... fins a un màxim de 5 punts

Detall dels criteris 2 i 3:

Criteri 2: Que més del 70% de la plantilla actual del Centre de Treball Especial siguin persones amb discapacitat amb especial dificultat per la inserció laboral.....fins a un màxim de 25 punts.

Forma de Valoració: (0 punts si no es reuneix la condició. 25 si es compleix)

Es considera treballador amb especial dificultat per la inserció laboral quan el treballador estigui inclòs en un dels següents grups:

- Persones amb paràlisi cerebral, persones amb trastorn mental o persones amb discapacitat intel·lectual, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 33%.

Persones amb discapacitat física o sensorial, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 65%.

Criteri 3: Figurar inscrit al Registre com a servei social de suport a la integració laboral (S.S.I.L.)..... fins a un màxim de 20 punts.

Forma de Valoració: (0 punts si no es reuneix la condició. 25 si es compleix)

Figurar inscrit al Registre d'Entitats Serveis i Establiments Socials de la Direcció General d'Afers Socials del Dept. d'Acció Social i Ciutadania u organisme similar en altres Comunitats Autònomes, com establiment o servei social de suport a la integració laboral (S.S.I.L.)..... (fins a un màxim de 20 punts): dins del marc d'un centre Especial de Treball, es valora que el centre disposi d'un servei SSIL de recolzament a la integració laboral de persones amb discapacitat, format per un equip multiprofessional que ofereixi aquest suport especial al col·lectiu de treballadors.

Més informació:

https://contractaciopublica.gencat.cat/ecofin_pscp/AppJava/portalfileretrieving_pscp?reqCode=retrieveFile&docHash=7a7e318f37977e42057dc2ba26722a98&fileId=9322198&capId=4434180&idTS=9186931

AJUNTAMENT DE TARRAGONA

Contractació del servei de condicionament de camins i eliminació d'abocadors incontrolats en terrenys públics de sòl no urbanitzable del terme municipal de Tarragona. Es reserva la contractació d'aquest servei a centres especials d'ocupació d'iniciativa social (CEO's), a l'empara de la Disposició Addicional cinquena del RDL 3/2011 de 14 de novembre, pel qual s'aprova el text Refós de la Llei de Contractes del Sector Públic.

Disposicions destacades:

- *Requisits per concórrer: Contractació reservada a centres especials d'ocupació d'iniciativa social (CEO's), els quals han d'estar qualificats i inscrits en el Registre de centres especials de treball de Catalunya, dependent del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya, havent d'acreditar que, com a mínim, el 70% del treballadors o treballadores del CEO's, son persones amb discapacitat, que d'acord amb la normativa vigent que regula el treball protegit, no poden exercir una activitat professional en condicions normals d'accés al mercat de treball ordinari. Les empreses hauran de presentar els estatuts o altra documentació que acrediti la iniciativa social o mercantil del centre.*
- *Criteris objectius a valorar d'índole social per als casos de desempat: En el supòsit que dues o més proposicions s'igualin com a més avantatjoses segons la ponderació establerta en els criteris d'adjudicació d'aquest plec, tindrà preferència en l'adjudicació aquella empresa que acrediti un nombre de treballadors discapacitats superior. En el cas que l'empat fos entre dues o més empreses que acreditessin aquesta condició, es decidirà la proposta d'adjudicació a favor del licitador que disposi de major percentatge de treballadors fixos amb discapacitat a la plantilla (D.A. 4 TRLCSP).*
- *Plec de clàusules administratives:*
<https://seu.tarragona.cat/pdc/document/downloadFile/265>

AJUNTAMENT DE GIRONA

PROTOCOL PER A LA CONTRACTACIÓ RESPONSABLE DE L'AJUNTAMENT DE GIRONA

Estableix els següents criteris per a l'adjudicació de contractes reservats:

Article 9. Tipus de contractes susceptibles de reserva

Els contractes susceptibles de reserva social poden ser de serveis de conservació i manteniment; serveis socials, serveis de missatgeria, correspondència i distribució, arts gràfiques, neteja i bugaderia, restauració, recollida i transport de residus, i de serveis i subministraments auxiliars per al funcionament de l'Administració, o de qualsevol altre objecte contractual adequat per a l'aplicació de la reserva.

En aquests contractes es valoraran els següents criteris:

El projecte d'inclusió sociolaboral presentat per l'empresa licitadora;

La contractació de persones amb discapacitat que requereixin una unitat de suport a l'activitat professional (USAP);

El grau de discapacitat de les persones que executin el contracte;

L'adaptació de les accions de suport i els serveis d'ajustament personal i social a les necessitats de les persones amb discapacitat, per part dels equips multidisciplinars.

Informació completa:

https://seu.girona.cat/export/sites/default/dades/web/doc/PROTOCOL_PER_LA_CONTRACTACIO_RESPONSABLE.pdf

Observant, per tant, el conjunt d'aquestes pràctiques, podem afirmar que una Administració Pública que vulgui apostar per la generació d'oportunitats de treball per a les persones amb discapacitat amb especials dificultats té al seu abast diverses eines i opcions: des de la incorporació de clàusules socials als seus processos de contractació, d'acord amb l'anàlisi normatiu recollit en aquesta guia, fins a la definició i implementació d'una estratègia de promoció de la contractació pública socialment responsable que incorpori, de manera transversal, criteris de responsabilitat social.

En aquest camí, la cooperació entre els agents implicats en la inclusió laboral de les persones amb discapacitat amb especials dificultats – tant públic-privada, com entre administracions públiques – resulta clau per a la màxima generació d'oportunitats als territoris, com demostren els exemples analitzats.

ANNEX 2. REFERÈNCIES LEGALS I FONTS DOCUMENTALS PER UNA CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOCIALMENT RESPONSABLE

REFERÈNCIES LEGALS I PUBLICACIONS D'INTERÈS

- Real Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel que s'aprova el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic:
http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2011/11/16/pdfs/BOE-A-2011-17887-C.pdf
- Llei 31/2015, de 9 de setembre, per la qual es modifica i s'actualitza la normativa en matèria d'autoocupació i s'adopten mesures de foment i promoció del treball autònom i de l'economia social.
<https://www.boe.es/boe/dias/2015/09/10/pdfs/BOE-A-2015-9735.pdf>
- Llei 38/2003 General de Subvencions.
<http://www.boe.es/boe/dias/2003/11/18/pdfs/A40505-40532.pdf>
- Convenció de NNUU sobre els drets de les persones amb discapacitat i Protocol Facultatiu a la Convenció:
http://www.convenciondiscapacidad.es/ConvencionEspana_new.html
- Instrument de Ratificació de la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat, realitzat a Nova York el 13 de desembre del 2006:
http://www.convenciondiscapacidad.es/ConvencionEspana/Texto_Convencion_BOE_abril_2008.pdf
- Directiva del Parlament Europeu i del Consell sobre Contractació Pública, de 26 de febrer de 2014 i per la que es deroga la directiva 2004/18/CE
<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=ES&t=PDF&gc=true&sc=false&f=PE%2074%202013%20REV%201>
- Reial Decret Legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social:
http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2013/12/03/pdfs/BOE-A-2013-12632-C.pdf
- Directiva del Parlament Europeu i del Consell sobre contractació pública i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE.
<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=ES&t=PDF&gc=true&sc=false&f=PE%2074%202013%20REV%201>
- La Governança Europea. Un Llibre Blanc. Comissió de les Comunitats Europees. Brussel·les, 25.7.2001 COM (2001) 428 final:
http://europa.eu/legislation_summaries/institutional_affairs/decisionmaking_process/10109_es.htm
- Estratègia Global d'Acció per l'Ocupació de Persones amb Discapacitat 2008-2012:
http://sid.usal.es/idocs/F8/FDO20699/estrategia_empleo.pdf

- GUIA PER A LA INCLUSIÓ DE CLÀUSULES CONTRACTUALS DE CARÀCTER SOCIAL (versió revisada a octubre de 2014) de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa del Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya:
http://economia.gencat.cat/web/.content/70_contractacio_jcca/documents/banners_jcca/doc_11061744_1.pdf
- Adquisiciones sociales. Una guía para considerar aspectos sociales en las contrataciones públicas. Guía publicada per la Unió Europea per oferir eines a les administracions públiques per considerar aspectes socials en les contractacions públiques alineats amb la normativa europea:
<http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=6457&langId=es>
- Les claus de la compra pública responsable. Forética (2012):
http://foretica.org/biblioteca/documentos-de-interes/ministerio-de-trabajo-y-asuntos-sociales-/doc_details/578-foretica-las-claves-de-la-compra-publica-responsable-guia-practica?lang=es

REFERÈNCIES NORMATIVES D'APLICACIÓ DE CLÀUSULES SOCIALS

- **NAVARRA:** Llei Foral de modificació de la Llei Foral 6/2006 de Contractes Públics, per a la introducció de clàusules socials en els plecs administratius.
<http://www.parlamentodenavarra.es/inicio/comunicacion/leyes-forales.aspx?idnoticia=6287>
- **PAÍS BASC:** Acord sobre incorporació de criteris socials, ambientals i altres polítiques públiques en la contractació de la Comunitat Autònoma i del seu sector públic, Resolució 6/2008, de 2 de juny, del Director de la Secretaria del Govern i de Relacions amb el Parlament (<http://www.economiasolidaria.org/files/BOPV081619CCSS.pdf>): en relació amb la contractació pública dels departaments, organismes autònoms, ens públics de dret privat i entitats pertanyents al sector públic de la CAPV.
- **CASTELLA I LLEÓ:** Acord 59/2012, de 26 de juliol, de la Junta de Castella i Lleó, pel qual s'aproven directrius vinculants per als òrgans de contractació de l'administració de la Comunitat de Castella i Lleó sobre incorporació de clàusules socials en la contractació pública (<http://www.conr.es/descargas/BOCYL-D-01082012-10.pdf>). Aquest Acord estableix directrius de caràcter vinculant sobre la incorporació de clàusules socials en la contractació pública de l'Administració General i Institucional de la Comunitat de Castella i Lleó. Entre d'altres, estableix la reserva de contractes a centres especials de treball, obligant als òrgans de contractació de l'Administració General i Institucional a reservar la participació en els procediments de contractació als centres especials d'ocupació, en els termes que preveu la legislació bàsica l'Estat. En concret, els contractes reservats representaran en còmput global anual el 6,5% del pressupost total adjudicat en l'exercici pressupostari.

I a més, aquesta directriu pren en particular consideració als treballadors amb discapacitat amb especials dificultats, ja que estableix que per acreditar el compliment de les condicions de solvència tècnica o professional dels centres especials de treball, els òrgans de contractació requeriran, fent-ho constar expressament en els plecs, que almenys el 40% del total de la plantilla estigui formada per treballadors amb discapacitat amb més dificultats d'ocupabilitat entenent com a tal els recollits en

l'article 6.2 del Reial Decret 290/2004, de 20 de febrer, pel qual es regulen els enclavaments laborals com a mesura de foment de l'ocupació de les persones amb discapacitat.

- **ARAGÓ:** l'article 7 de la Llei 3/2011, de 24 de febrer, de mesures en matèria de Contractes del Sector Públic d'Aragó (<http://www.boa.aragon.es/cgi-bin/EBOA/BRSCGI?CMD=VEROBJ&MLKOB=584092000404>) estableix que l'Administració de la Comunitat Autònoma d'Aragó i els seus organismes públics hauran de reservar la participació en els corresponents procediments d'adjudicació de contractes de serveis, subministraments i gestió de serveis públics a centres especials de treball, quan almenys el 70 per 100 dels treballadors afectats siguin persones amb discapacitat que, a causa de l'índole o la gravetat de les seves deficiències, no puguin exercir una activitat professional en condicions normals, i a empreses d'inclusió, així com reservar la seva execució en el marc de programes d'ocupació protegida. Anualment, la Llei de Pressupostos de la Comunitat Autònoma fixarà els percentatges mínim i màxim de l'import d'aquestes reserves socials a aplicar sobre l'import total anual de la seva contractació de subministraments i serveis necessaris per al seu funcionament ordinari realitzada en l'últim exercici tancat.

- **ANDALUSIA,** l'Art 116 Llei 18/2003, de 29 de desembre, per la qual s'aproven mesures fiscals i administratives (<http://www.boe.es/boe/dias/2004/01/30/pdfs/A03889-03925.pdf>) estableix que els òrgans de contractació de l'Administració de la Junta d'Andalusia i dels seus organismes autònoms han de reservar un percentatge de l'adjudicació de contractes de subministraments, consultoria i assistència i de serveis a centres especials de treball i a entitats sense ànim de lucre inscrites en els corresponents registres oficials de la Comunitat Autònoma d'Andalusia, sempre que l'activitat d'aquests centres i entitats tingui relació directa amb l'objecte del contracte. Aquestes entitats han de tenir en la seva plantilla almenys un 25% de treballadors contractats a temps complet amb un grau de discapacitat igual o superior al 33%. Aquest percentatge de reserva a què es refereix l'apartat anterior serà com a mínim del 10% i com a màxim del 20% de l'import total dels contractes de subministraments, consultoria i assistència i de serveis adjudicats en l'exercici anterior.

- **LLEI DE VALOR SOCIAL DEL REGNE UNIT,** aprovada al 2012 i vigent des de 31 de gener de 2013. La llei: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2012/3/contents/enacted/data.htm>. Guia d'implementació: http://www.socialenterprise.org.uk/uploads/files/2012/03/public_services_act_2012_a_brief_guide_web_version_final.pdf

PUBLICACIONS I WEBS ON ES RECULLEN EXEMPLES DIVERSOS D'APLICACIÓ DE CLÀUSULES SOCIALS EN LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA:

- Club Créixer: comunitat de negocis al servei de les persones amb especials dificultats. <http://www.clubcreixer.cat>
- Foro de la contractación pública socialmente responsable. Impulsat per la plataforma CERMI (Comitè Espanyol de Representants de Persones amb Discapacitat) amb l'objectiu d'analitzar, facilitar i promoure la real i efectiva

implementació de les clàusules socials en el procés de contractació de les administracions públiques. <http://www.conr.es/>

- El valor afegit del Tercer Sector en la prestació de serveis públics: Guia pràctica de clàusules socials en la contractació pública de serveis socials i d'atenció a les persones. TAULA D'ENTITATS DEL TERCER SECTOR SOCIAL DE CATALUNYA: http://www.tercersector.cat/sites/www.tercersector.cat/files/clausules_socials_i_volum_web.pdf
- Eines per a construir solidaritat. Clàusules socials, administracions públiques i economia alternativa i solidària. REAS BALEARIS: <http://www.economiasolidaria.org/node/1920>
- Manual de Clàusules socials de la FUNDACIÓN GAZTELAN: <http://www.gaztelan.org/cmanual.php>
- Les claus de la compra pública responsable. Forética (2012): http://foretica.org/biblioteca/documentos-de-interes/ministerio-de-trabajo-y-asuntos-sociales-/doc_details/578-foretica-las-claves-de-la-compra-publica-responsable-guia-practica?lang=es
- Guia per a l'aplicació pràctica de clàusules socials per a la contractació pública de les administracions públiques basques de l'activitat dels centres especials de treball d'Euskadi, EHLABE: <http://www.ehlabe.org/pdf/documentacion/EHLABE-GuiaClausulasSociales.pdf>

LA NOVA DIRECTIVA EUROPEA 2014/24/UE

La nova Directiva 2014/24/UE en matèria de contractació pública determina de forma clara i reiterada la possibilitat d'incorporar criteris socials com a condicions d'execució, criteris d'adjudicació i contractes reservats. A continuació assenyalarem alguns dels articles i disposicions destacades:

- **Necessitat de tenir en compte la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat**

Considerant 3. En aplicar aquesta Directiva s'ha de tenir en compte la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de les persones amb discapacitat, en particular en relació amb l'elecció de mitjans de comunicació, especificacions tècniques, criteris d'adjudicació i condicions d'execució del contracte.

- **El treball com a element clau d'integració i igualtat:**

Considerant 36. El treball i l'ocupació contribueixen a la integració en la societat i són elements clau per garantir la igualtat d'oportunitats en benefici de tots. En aquest context, el treball protegit juga un paper clau. El mateix pot dir-se d'altres empreses socials amb l'objectiu principal de donar suport a la integració social i professional o la reintegració de persones discapacitades o desfavorides, com els aturats, els membres de comunitats desfavorides o altres grups que d'alguna manera estan socialment marginats. No obstant això, en condicions normals de competència, aquests tallers o empreses poden tenir dificultats per obtenir contractes. Convé, per tant, disposar que els Estats membres puguin reservar a aquest tipus de tallers o empreses el dret a participar en els procediments d'adjudicació de contractes públics o de determinats lots dels mateixos o a reservar la seva execució en el marc de programes de treball protegit.

- **Contractes reservats:**

Article 20 (contractes reservats):

1. *Els Estats membres podran reservar el dret a participar en els procediments de contractació a tallers protegits i operadors econòmics l'objectiu principal sigui la integració social i professional de persones discapacitades o desfavorides o preveure l'execució dels contractes en el context de programes d'ocupació protegida, a condició que almenys el 30% dels empleats dels tallers, els operadors econòmics o els programes siguin treballadors discapacitats o desfavorits.*

2. *La convocatòria de licitació haurà de fer referència al present article.*

Article 77 (contractes reservats per a determinats serveis) PENDENT TRANSPOSICIÓ:

1. *Els Estats membres podran disposar que els poders adjudicadors estiguin facultats per reservar a determinades organitzacions el dret de participació en procediments d'adjudicació de contractes públics exclusivament en el cas dels serveis socials, culturals i de salut que es contemplen en l'article 74 i que portin els codis CPV 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80.511.000-9, 80.520.000-5, 80.590.000-6, des 85000000-9 fins 85.323.000-9, 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4 i 98133110-8.*

2. *Les organitzacions a què es refereix l'apartat 1 han de complir totes les condicions següents:*

a) *que el seu objectiu sigui la realització d'una missió de servei públic vinculada a la prestació dels serveis previstos en l'apartat 1;*

b) *que els beneficis es reinverteixin per tal d'assolir l'objectiu de l'organització; en cas que es distribueixin o redistribueixin beneficis, la distribució o redistribució s'ha de basar en consideracions de participació;*

c) *que les estructures de direcció o propietat de l'organització que executi el contracte es basin en la propietat dels empleats o en principis de participació o exigeixin la participació activa dels empleats, els usuaris o les parts interessades; i*

d) *que el poder adjudicador que es tracti no hagi adjudicat a l'organització un contracte per als serveis en qüestió d'acord amb aquest article en els tres anys precedents.*

- **Criteris d'adjudicació del contracte:**

Article 67 (criteris d'adjudicació del contracte)

1. *Sense perjudici de les disposicions legals, reglamentàries o administratives nacionals relatives al preu de determinats subministraments o la remuneració de determinats serveis, els poders adjudicadors aplicaran, per adjudicar els contractes públics, el criteri de l'oferta econòmicament més avantatjosa.*

2. *L'oferta econòmicament més avantatjosa des del punt de vista del poder adjudicador es determinarà sobre la base del preu o cost, utilitzant un plantejament que atengui a la relació cost-eficàcia, com el càlcul del cost del cycle de vida d'acord amb l'article 68, i podrà incloure la millor relació qualitat-preu, que s'avaluarà en funció de criteris que incloguin aspectes qualitatius, mediambientals i / o socials vinculats a l'objecte del contracte públic de què es tracti. Aquests criteris poden incloure, per exemple:*

a) *la qualitat, inclòs el valor tècnic, les característiques estètiques i funcionals, l'accessibilitat, el disseny per a tots els usuaris, les característiques socials, mediambientals i innovadores, i la comercialització i les seves condicions;*

b) *l'organització, la qualificació i l'experiència del personal encarregat d'executar el contracte, en cas que la qualitat del personal empleat pugui afectar de manera significativa a l'execució del contracte, o*

c) el servei postvenda i l'assistència tècnica i condicions de lliurament com ara la data de lliurament, el procés de lliurament i el termini de lliurament o el termini d'execució.

El factor cost també pot adoptar la forma d'un preu o cost fix sobre la base del qual els operadors econòmics competeixin únicament en funció de criteris de qualitat.

Els Estats membres podran disposar que els poders adjudicadors no tinguin la facultat d'utilitzar només el preu o el cost com a únic criteri d'adjudicació o podran limitar l'aplicació d'aquest criteri a determinades categories de poders adjudicadors o determinats tipus de contractes.

3. Es considera que els criteris d'adjudicació estan vinculats a l'objecte del contracte públic quan es refereixin a les obres, subministraments o serveis que s'han de facilitar en virtut d'aquest contracte, en qualsevol dels seus aspectes i en qualsevol etapa del seu cicle de vida, inclosos els factors que hi intervenen:

a) en el procés específic de producció, prestació o comercialització de les obres, subministraments o serveis, o

b) en un procés específic d'una altra etapa del seu cicle de vida, fins i tot quan aquests factors no formin part de la seva substància material.

4. Els criteris d'adjudicació no tindran per efecte conferir al poder adjudicador una llibertat de decisió il·limitada. Han de garantir la possibilitat d'una competència efectiva i aniran acompanyats d'especificacions que permetin comprovar de manera efectiva la informació facilitada pels licitadors per tal d'avaluar la mesura que les ofertes compleixen els criteris d'adjudicació. En cas de dubte, els poders adjudicadors han de comprovar de manera efectiva l'exactitud de la informació i les proves facilitades pels licitadors.

5. El poder adjudicador precisarà, en els plecs de la contractació, la ponderació relativa que atribueixi a cadascun dels criteris escollits per determinar l'oferta econòmicament més avantatjosa, excepte en el cas que aquesta es determini sobre la base del preu exclusivament.

Aquesta ponderació podrà expressar-se fixant una banda de valors amb una amplitud màxima adequada. Quan la ponderació no sigui possible per raons objectives, els poders adjudicadors indicaran l'ordre decreixent d'importància atribuït als criteris.

• **Considerant 92:**

En avaluar la millor relació qualitat-preu, els poders adjudicadors haurien de determinar els criteris econòmics i de qualitat relacionats amb l'objecte del contracte que utilitzaran a aquest efecte. Aquests criteris han, doncs, permetre efectuar una avaluació comparativa del nivell de rendiment de cada oferta respecte de l'objecte del contracte tal com es defineix en les especificacions tècniques. En el context de la millor relació qualitat-preu, aquesta Directiva inclou una llista no exhaustiva de possibles criteris d'adjudicació que inclouen aspectes socials i mediambientals. S'ha encoratjar als poders adjudicadors a triar els criteris d'adjudicació que els permetin obtenir obres, subministraments i serveis de gran qualitat que responguin el millor possible a les seves necessitats. Els criteris d'adjudicació escollits no han conferir al poder adjudicador una llibertat de decisió il·limitada i han d'assegurar la possibilitat d'una competència real i equitativa i anar acompanyats de modalitats que permetin verificar de manera efectiva la informació facilitada pels licitadors. Per determinar quina és l'oferta econòmicament més avantatjosa, la decisió relativa a l'adjudicació del contracte no s'ha de basar únicament en criteris no relacionats amb els costos. Per això, els criteris qualitatius han d'anar acompanyats d'un criteri relacionat amb els costos, el qual, a elecció del poder adjudicador, podria ser el preu o un plantejament basat en la rendibilitat, com el cost del cicle de vida. No obstant això, els criteris d'adjudicació no han d'afectar a l'aplicació de les disposicions nacionals que determinen la remuneració de determinats serveis o estableixen preus fixos per a determinats subministraments.

- **Considerant 89:**

La noció de criteris d'adjudicació és clau en la present Directiva, i per tant, resulta important que es presentin les disposicions pertinents de la manera més senzilla i racional possible. Pot aconseguir-se emprant els termes "oferta econòmicament més avantatjosa" com concepte preponderant, donat que en últim terme, totes les ofertes guanyadores han de ser escollides d'acord al que el poder adjudicador considera la millor solució, econòmicament parlant, entre les rebudes. Per evitar confusió amb els criteris d'adjudicació actualment coneguts com la "oferta econòmicament més avantatjosa" en les Directives 2004/7/CE i 2004/18/CE, procedeix utilitzar terminologia diferent per referir-se a aquest concepte: "la millor relació qualitat-preu". Per tant, s'ha d'interpretar d'acord a la jurisprudència relativa a aquestes Directives, excepte quan existeixi una solució material i clarament diferent en la present Directiva.

- **Considerant 99:**

Les mesures destinades a protegir la salut del personal que participa en el procés de producció, a afavorir la integració social de les persones desfavorides o dels membres dels grups vulnerables entre les persones encarregades d'Executar el contracte o a oferir formació per adquirir les competències necessàries per el contracte del que es tracti podran també estar subjectes a criteris d'adjudicació o a condicions d'adjudicació d'un contracte sempre que refereixin a les obres, subministraments o serveis que s'hagin de facilitar d'acord al contracte en qüestió. Per exemple, aquests criteris o condicions podran referir-se, entre altres coses, al treball pels aturats de llarga durada o a l'aplicació de mesures en matèria de formació pels aturats o joves durant l'execució del contracte que es vagi a adjudicar. En les especificacions tècniques els poders adjudicadors poden establir aquells requisits socials que caracteritzin el producte o el servei del que es tracti, com l'accessibilitat per les persones amb discapacitat o el disseny per tots els usuaris.

- **Considerant 93:**

Quan disposicions nacionals determinen la remuneració de determinats serveis o estableixin preus fixos per a determinats subministraments, cal aclarir que segueix sent possible avaluar la rendibilitat basant-se en altres factors que no siguin únicament el preu o la remuneració. En funció del servei o producte de què es tracti, aquests factors inclourien, per exemple, condicions de lliurament i pagament, aspectes de servei postvenda (abast dels serveis d'atenció al client i de recanvis) o aspectes socials o mediambientals (per exemple si els llibres s'imprimeixen en paper reciclat o paper de l'activitat fustera sostenible, el cost s'imputa a externalitats mediambientals o si es fomenta la integració social de persones desfavorides o membres de grups vulnerables entre les persones assignades a l'execució del contracte). Donades les nombroses possibilitats d'avaluar la relació qualitat-preu basades en criteris substantius, cal evitar el recurs a la divisió en lots com a únic mitjà d'adjudicació del contracte.

- **Condicions d'execució del contracte:**

Article 70. Condicions d'execució del contracte

Els poders adjudicadors poden exigir condicions especials en relació amb l'execució del contracte sempre que aquestes siguin compatibles amb el dret comunitari i s'indiquin en l'anunci de licitació o en el plec de condicions. Les condicions en què s'executi un contracte poden referir, en especial, a consideracions de tipus social i mediambiental.